LAHOLMS TIDNING

N:R 259. Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. TORSDAGEN DEN 7 NOV. 1946 Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. ÅRG. 15

USA SVÄNGER STARKT TILL HÖGER

Kongressen domineras nu av republikanerna

WASHINGTON den 6. (TT från Reuter.)

Republikanerna har vunnit kontroll över både senaten och representanthuset. Det republikanska jordskredet var så stort att det endast var Rhode Island, Maryland och West Virginia i öster och några stater i väster som inte berördes.

"USA har svängt om skarpt åt höger i en värld som svänger åt vänster". Dessa ord i New York Times sammanfattar politiska experters åsikter om betydelsen av den kraftiga republikanska segeren i kongressvalen, rapporterar en reuterkorrespondent.

Den republikanska segern kommer för det första att fördjupa den klyfta som skarpt skiljer Trumans regering och kongressen åt — en klyfta av samma slag som den, vilken efter första världskriget med president Wilsons ord "gör den amerikanska regeringen hjälplös och föraktlig". För det andra kommer valsegern att märkbart öka republikanernas redan goda utsikter att placera sin kandidat i Vita huset 1948.

Den republikanska majoriteten i representanthuset betyder att republikanen Joseph Martin efterträder demokraten Sam Rayburn som talman. Ordförandeposterna i alla utskott — där det viktigaste lagstiftande arbetet utförs — kommer också att gå till republikaner. I utrikesutskottet ersätter Charles Eaton, New Jersey, veteranen Sol Bloom från New York.

Samma sak kommer att hända i senaten. Senator Vandenberg övertar ordförandeskapet i utrikesutskottet efter senator Tom Connally, och senator Robert Taft, som motsatte sig det brittiska lånet, blir ordförande i bank- och valutautskottet.

Trumans svårigheter att få sina önskningar uppfyllda, vilka vart uppenbara under föregående session, kommer att fördubblas då den åttionde kongressen sammanträder i januari. Det kan inte sägas om dessa förändringar inverkar på den amerikanska utrikespolitiken, men de ekonomiska kontrollåtgärderna, som ännu äro i kraft, kommer oundvikligen att upphävas.

Den mest påfallande segern vanns av Thomas E. Dewey, vilken återvalts som guvernör i staten New York med en rekordmajoritet på halv miljon röster. Dewey har nu åter tagit ledningen i kapplöpningen om den republikanska kandidaturen vid presidentvalet 1948. I senaten har republikanerna enligt hittills föreliggande valresultat 51 platser mot 42 för demokraterna. Vem som får de tre återstående platserna är ännu inte klart.

Den republikanske kampanjledaren kallade rakt på sak segern för "ett nederlag för moskvaradions diktat".

Republikanerna har också vunnit en avsevärd översikt vid guvernörsvalen i de 48 staterna.

President Trumans prestige utsattes för ett svårt slag i hans hemstat Missuori, där republikanerna lade beslag på den senatsplats, som på sin tid innehades av Truman. Hans kandidat till representanthuset besegrades också.

Förre republikanske presidenten Hoover förklarade med anledning av valresultatet: Detta är mer än blott ett kongressval. Hela världen, USA inbegripet, har i året glidit åt vänster på planekonomins totalitära väg. Genom detta val är USA det första land som lämnar denna väg. Vi rör oss igen i riktning mot alla fria människors mål. Förenta staternas beslut kommer att få en djupgående inverkan på de nationer, som följt vänsterns väg.

I representanthuset har republikanerna nu 235 platser och demokraterna 180 samt det amerikanska arbetarpartiet 1 plats. Det är ännu icke klart hur de återstående 19 platserna kommer att fördela sig.

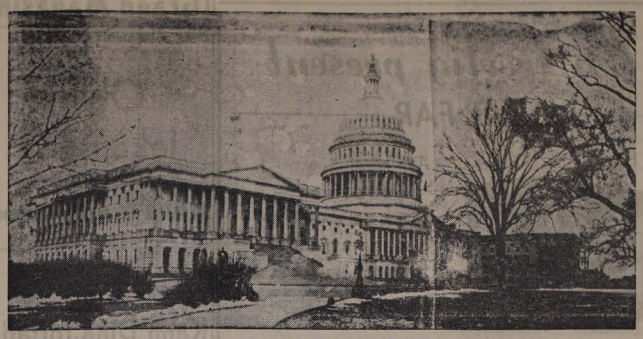

Republikanerna vann valslaget i USA och fick kontroll över både senat och representanthus. Här en bild av Capitolium i Washington, där kongressen sammanträder.

Helt affärskvarter härjat av storbrand i Kungsbacka

Ett av de större affärskvarteren i Kungsbacka vid Storgatan härjades på onsdagen av en häftig eldsvåda, som på ett par timmars tid ödelade två affärsfastigheter samt dessutom vållade ganska omfattande skador på ett par intilliggande hus. Man fick emellertid ut större delen av inventarierna i de av branden berörda husen. Den ena av de eldhärjade fastigheterna var det s. k. Tullhuset, som är Kungsbackas äldsta hus, och för övrigt det enda, som fanns kvar efter storbranden på 1800-talet. Eldsvådan var den största i Kungsbacka sedan det Borgströmska kvarteret härjades av eld i början på 1930-talet.

Elden började vid 11-tiden på förmiddagen, och av allt att döma har den uppstått i något av de många skjulen inne på järnhandlande Nilssons gård. I det torra trävirket fick elden god näring, och den spred sig med våldsam fart till närliggande byggnader och främst de fastigheter där Hjelmsfors garnbod och bröderna Nilssons livsmedelsaffär var inrymda.

Utom Kungsbacka brandkår alarmerades brandkåren i Göteborg och likaså begärdes hjälp från Hanhals och Tölö brandkårer.

När Kungsbacka brandkår efter endast några minuter kom till brandplatsen hade elden redan fått god fart, och man förstod att det var en hopplös kamp. Vådliga flammor och rökmoln bolmade upp mot skyn och lockade stora människoskaror till brandplatsen. Av en tillfällighet befann sig brandmästare Nils Forsberg i Kungsbacka, och han var en av de första som kom till brandplatsen samt ledde till en början släckningsarbetet.

Att elden fick så stor omfattning redan från början, torde till icke ringa grad ha berott på att i uthusen förvarades en del sågspån samt annat lättantändligt material. De gator, som begränsade brandhärden, blev snart fulla av folk, och polisen måste leda trafiken in över andra gator. Polisen anmodade vidare folk att hjälpa till med utbärning av varor ur de hotade affärerna, och denna anmodan efterkoms villigt. Det var sålunda 100-tals människor, som hjälpte till med att bära ut varor till säkrare platser. Den mitt emot brandhärden liggande biograf Saga fylldes med varor av allehanda slag, både från Hjelmsfors affär och Brödern Nilssons livsmedelsaffär, liksom från Porslinsmagasinet. Den sistnämnda affären berördes inte av den rasande branden, men man ville väl ta det säkra före det osäkra.

Redan efter en kvart kom en avdelning från Göteborgs brandkår till hjälp och ledningen av släckningsarbetet övertogs av brandchef Nils Grönwall, Göteborg. Man fick inriktа sig på att begränsa elden. Även närliggande fastigheter var nämligen starkt hotade.

Särskilt utsatt var det s. k. NK-huset, och hade Göteborgs brandkår kommit endast några minuter senare, hade säkerligen även detta skattat åt förgängelsen.

Innehavaren av Hjelmfors yllefabrik, ing. K. Murman, hade sin bostadslägenhet i våningen ovanför Nilssons livsmedelsaffär, och han fick sin lägenhet helt spolierad av eld- eller vattenskador. Man hann dock få ut större delen av ing. Murmans lösöre, men ett par tyngre möbler, bl. a. ett piano och en sängkammarmöbel, blev lägornas rov. Likaså innebrändas en del lösöre och inventarier, som tillhörde firma Hjelmfors, bl. a. en del nyinköpta cyklar samt mattor.

Vid halv tvåtiden på em. kunde elden anses begränsad. Hjelmfors affärsfastighet var då helt tillspillogiven, liksom den fastighet, där Nilssons livsmedelsaffär och ing. Murmans bostad var inrymda. Inne på gården hade bl. a. några skjul jämnats helt med marken och svåra brand- och vattenskador vållats på ett större magasin. En del av de varor, som förvarades i magasi-

(Forts. på sidan 3.)

Tre bröder drunknade i Jämtland

ÖSTERSUND den 6. (TT)

En drunkningsolycka som beras ha krävt tre bröders liv inträffade på tisdagskvällen i sjön Greningen i Jämtland.

Tre bröder, Karl Fabian, Nils André och Olof Gunnar Gabrielsson arbetade för Wifstavarfs A/B på norra sidan av Greningensjön. De hade varit hemma i Högarna, där de bodde, i måndags och sedan begett sig ut på arbete igen. Varje kväll brukade de hämta mjölk på en gård i norra Greningen, men då de inte kom dit på tisdagskvällen och ej heller på onsdagsmorgonen satte man igång undersökningar, varvid man i en vak på sjön hittade Karl Fabians och Nils Andrés mössor.

Vid den undersökning som man på onsdagen företog i vaken på Greningensjön hittade man liken efter de båda bröderna Karl Fabian och Nils André. Däremot fann man inte den tredje brodern Olof Gunnar. Han hade begivit sig från hemmet i Högarna på måndagen för att bege sig till brödernas gemensamma arbetsplats, men hade inte haft sällskap med de två andra. Det var meningen att han på vägen skulle gå in på det ställe där man tog mjölken, och ta den med sig till skogskojan. Han lät emellertid inte höra av sig på mjölkstället och det befaras nu att han också gått ned sig på sjön, vilket i så fall skulle ha skett dagen innan de andra bröderna omkom.

Av de tre bröderna var den äldste 28 år och den yngste 18.

Finska radioförsäljningen legaliserad av statsminister Pekkala

STOCKHOLM den 6. (TT)

Köpesumman för den finska radiomateriel, som svenska staten köpte, utkvitterades enligt St.-T. av general Walldén, vilken var försedd med fullmakt av dåvarande försvarsministern, nuvarande statsminister Pekkala. Deponeringen av arkivmaterialet hos enskilda svenskar gjordes av befullmäktigade ombud för finska myndigheter. Enligt vid tidningen vidare erfarit infördes de 136 lådorna med det finska arkivmaterialet till Sverige utan att tullen visiterade dem. Framställningen härom gjordes nämligen från militärt håll till f. utrikesminister Günther, vilken föranstaltade om detta. Huruvida någon del av materialet använts för enskilda syften är obekant.

Sovjet tar hand om tre av Europas största tryckeier

BELRIN den 6. (TT fr. Reuter)

Den ryska militärförvaltningen i Sachsen har gett order om nedmontering av tre av Europas största tryckerier för överflyttning till Sovjet. Tryckerierna ligger i Leipzig och tillhör de kända förlagen Reclam, Weber och Brandstetter, vilkas chefer nu har kommit till Berlin för att protestera hos det allierade kontrollrådet.

WENNER-GREN:

Stegra produktionen dra åt svångremmen

STOCKHOLM den 6. (TT)

Före sin avresa till New York på onsdgaen gjorde direktör Axel Wenner-Gren ett uttalande för TT. Han tillrådde produktionsökning "med alla till buds stående medel" och konsolidering av landets finanser. "Om vår produktionsapparat kan bringas att helt utnyttjas torde sovjetavtalet bli till gagn för vårt land.

— Vad det allmänna läget i Sverige beträffar anser jag att vi svenskar har all rätt att vara stolta över vårt land. Näringslivet blomstrar som aldrig förr, levnadsstandarden är bland de högsta i världen och i kulturellt avseende finns knappast något land, som är före vårt. Just nu är emellertid seglatsen ganska enkel, men när massproduktionen i USA åter kommit i full sving, när de länder, som lever på svältgränsen återkommer på världsmarknaden, när den relativt stora lyximporten hit börjar göra sin verkan och när våra jättestora krediter till utlandet skall betalas (med vad annat än varor?) — vad händer då?

Vi bör redan nu bereda oss på andra förhållanden. Om jag skulle föreslå någon åtgärd, så skulle det vara följande.

Produktionen måste stegras med alla till buds stående medel: fortsatt rationalisering, ökad arbetsintensitet, kanske även övertidsarbete under en övergångsperiod samt möjligen tillfällig import av främmande arbetskraft.

På detta sätt kan vår produktionsapparat komma att helt utnyttjas, huvudsakligen till arbetarnas fördel, då ju företagens avkastning på det starkaste begränsats. Då kunde vi trots ryssavtalet hålla oss kvar på andra marknader.

Det är av största vikt att vi i nuvarande högkonjunktur icke låter oss förledas till extravaganser utan konsoliderar landets finanser såsom redan skett i de flesta av våra företag.

Jag har ställt mig affärsverksamhet i tjänst hos sytem att få fram medel för vetenskaplig forskning på mediare basis och de uppnådda resultatens praktiska utnyttjande. Jag hoppas möta förståelse i alla läger, som önskar medverka till ett Sverige med trygghet och trivsel för alla, sade hr Wenner-Gren till sist.

Truman tillrådes att AVGÅ

NEW YORK den 6. (TT. fr. Reuter.)

Den demokratiske senatorn William Fulbright har föreslagit att Truman skall avgå som följd av den republikanska valsegern. Dessförinnan skulle en republikansk utrikesminister tillsättas för att överta presidentskapet vid Trumans avgång. Jag kräver inte att presidenten avgår, förklarar Fulbright. Jag anser bara att detta vore bäst för landet.

FN-DELEGAT FRÅN KOREA. Louise Yim är Koreas representant vid FN-mötet i New Yorkü och blev vederbörligen avporträtterad, då hon gjorde sitt första besök i den illustra församlingen.

Femårsplanen kostar 250,000 milj. rubel

MOSKVA den 6. (TT från Reuter.)

Moskvaradion utsände på onsdagseftermiddagen en rapport om Moskvasovjets möte. Centralkommitténs generalsekreterare Sjdanoff yttrade i sitt tal: Sovjet utgick starkt ur kriget, och vårt land är det enda som genomfört övergången från krig till fred smidigt och utan kriser.

Sjdanoff förklarade, att det ryska folket med djup tillfredsställelse mottagit rapporterna om industriens pånyttfödelse ur krigets ruiner och tillade: 250,000 miljoner rubler blir nödvändiga för femårsplanen.

Det blir nödvändigt att avskaffa ransoneringen 1947. Åtgärder skall vidtas för att folket inte skall bli lidande därav genom en höjning av de lägre betalda arbetarnas och tjänstemännens löner. Sovjet, som inte har arbetslösa, måste skapa nya sätt att finna arbetskraft. Vi förlorade sju miljoner arbetare under kriget. Genomförandet av fredsprogrammet har stött på organiserat motstånd under Storbritanniens och USA:s ledning. Det fredsprogram, som alla nationer önskar genomföra, kräver att angripare inte skall få gå ostraffade. Fascismen måste utrotas.

På senare tid har Sovjet i sin egenskap av centrum för de demokratiska krafterna i världen varit målet för en omfattande förtalspropaganda från deras sida, för vilka krig är en inbringande affär. Det är tydligt, att de internationella reaktionärerna inte är för ett internationellt samarbete.

Samma människor, som under kriget prisade Sovjet, släpper nu loss en flod av smädelser. Vi är förvånade över det otillbörliga uppträdandet och bristen på kultur hos vissa människor utomlands, vilka anser sig vara jordens salt. Miljoner människor utomlands är förenade med oss i vår politik. Reaktionärernas krafter börjar avtaga.

Laholms Tidning

Dagligt nyhets- o. annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Redaktör: J. S. MJÄLLBY.

Telefoner:

Redaktionen 300
Red. Mjällbys bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad ankn. 299

Prenumerationspris:

Vid postprenumeration o. hembärning, helår 15-:, halvår 8:25, kvartal 4:50 och månad 1:65.
Vid avhämning på tidningens exp.: helår 14:—, halvår 7:65, kvartal 4:25 och månad 1:55.

Annonspriser:

Före text..... 18 öre pr mm.
Textsida ..... 20 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 22 „ „ „
Annonser till första sidan mottagas icke.
Under rubrikerna: Borttappat, Tillvarataget och Platssökande ..... 15 öre pr mm.
Förlovnings-, lysnings- vigsel- och födelseannonser 5 kronor
10 proc. förhöjning för annonser inlämnade efter kl. 8 fm. till införande i samma dags tidning.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 50 öre.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag

MÄSTOCKA

RLF-avdelningen anordnar **familjefest** i bygdegården lördagen den 9 nov. kl. 7 em.

Föredrag och filmförevisning.

Servering.

Alla RLF-are och SLU-are hälsas välkomna!

Styrelsen.

Föreläsning i Mellby.

Fredagen den 8 nov. kl. 20 föreläser i Mellby folkskola **författaren Albert Olsson**, Harplinge, över ämnet **"Sanning, lögn och dikt."**

Föreläsningsföreningen.

Nöjen

Stadsteatern Sönd. kl. 6 o. 8 Måndag kl 8

VÄSTERNS VILDA ROS

Yvonne De Carlo o. Rod Cameron

i en äventyrsfilm i bästa wild-west-stil — rolig, färgglad och spännande. (Barnförbjuden).

Centrum Tel. 18 Laholm Torsd., fred., lördag kl. 8, sönd. 3, 6 o. 8.

Adolf Jahr i EBBERÖDS BANK

Skräddarmästare Ågrens odödliga manipulationer med diskonton och räntesatser framkallar hejdlösa skrattsalvor. Barn end. sönd. kl. 3

Lediga platser

Prenumerations-ombud.

Välrenommerad publikation söker prenumerationsombud i södra Halland. Uppgiv namn och adress till sign. "Framåtgående", Laholms Tidning f. v. b.

Flicka

ej under 20 år och fullt kunnig i att på egen hand sköta ett hem, får snarast lätt plats i fem personers hushåll i Laholm. Eget rum, ordnad ledighet. Svar till: "Lön 100 kr. pr mån.". Laholms Tidning f. v. b.

Tillvarataget

STÖVARE

tillvaratagen och kan avhämtas mot lösen.

Tel. 41 Hishult.

TANDKLINIKEN, Kattarp.

Proteser av kautschuk och paladon. Beställ tid för besök.

Tel. 56010 Hälsingborg.

Peppar o. Salt-*kostymerna*

åter i lager.

Stor sortering.

Helyllekvalitéer i prisläge från kr. 134:—.

HÄGERSTRÖMS.

En trevlig present till FAR

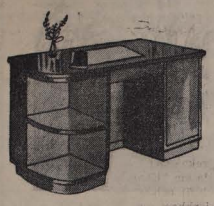

Det finnes:

FATÖLJER
SEKRETÄRER
SKRIVBORD,
LÄSLAMPOR m. m.

Allt i stor sortering.

BÅSTADS MÖBELAFFÄR

Tel. 234 GUSTAF HOLM. Båstad

Södra Hallands Ortsförbund av R. L. F.

har ord. höststämma i **Lagagården, Laholm, måndagen den 11 november kl. 14.00.** Föredrag av länsassessor Vesthall, Halmstad. Ämne: "Källskattens principer" och "Källskattens tillämpning på jordbruk och skogsbruk". — Ev. motioner till stämman sändes till ortsförbundets sekreterare **senast den 9 november.**

Alla R. L. F-are välkomna.

Ortsförbundsstyrelsen.

Knäred

FARS DAGS-presenten blir far säkert belåten med om den köpes hos oss.

ALB. E. JOHANSSON Diversehandel. Trälshult. Tel. 6.

KNÄREDS FÄRG- & KEMI-KALIEAFFÄR. Tel. 54 Knäred.

Vem vinner gåsen?

Folkets Park

Markaryd

Söndagen den 10 nov. kl. 7,30—11,30.

MARTENSBAL med musik av **Tonics välkända orkester.**

Damernas halvtimma.

OBS.! En levande gås utlottas å inträdesbiljetten. OBS.!

Vanlig entré.

VÅXTORPS BYGDEGÅRD

DANS lördagen den 9 nov. kl. 8—12.

Musik av **Harmony orkester.** **Kommitterade.**

Ändrade poängvärden på nötkött, kalvkött och vissa charkuterivaror.

FOLKHUSHÅLLNINGEN

Fr. o. m. den 7 november 1946 gälla ändrade poängvärden på vissa kött- och charkuterivaror. De poängvärden, som skola tillämpas vid försäljning till enskilda konsumenter och andra förbrukare, angivas här nedan. Siffrorna avse poängvärdet per 100 gram.

Kött av storboskap	*Poäng*	*Kött av kalv*	*Poäng*	*Charkuterivaror*	*Poäng*
hel kropp	66	hel kropp av större kalv	67	rökt medvurst	120
framdel	63	framdel av större kalv	65	wienerkorv (prinskorv)	80
bakdel	69	bakdel av större kalv	69	hushållsmedvurst och rökt leverkorv	100
benfritt kött (alla slag)	100	hel kropp av mindre kalv	60	rökt nötkött	120
märgpipa, stora och lilla fransyskan, innanlår	80	benfritt kött (alla slag)	100	frukostkorv, falukorv och kokt medvurst	80
högrev, enkel- och dubbelbiff, rostbiff, källapp och biffrad med rostbiff	70	stora och lilla fransyskan, vytter- och innanlår	80	leverpastej	100
bringa	50	tygg, bog, bröst, kotlett och tunnbringa	70	kokt salt kött	150
lår med lägg och fransyska	71	lår med lägg och fransyska	74	pressylta och spickekorv	120
hals och lägg	50	lägg och hals	50	isterband och fläskkorv	60
märgpipa, oputsad	78			värmlandskorv	50

Beträffande här ovan icke nämnda kött- och charkuterivaror skola tidigare gällande poängvärden tillämpas oförändrade.

Envar handlande, som klockan 12 natten mellan den 6 och 7 november 1946 innehar mer än 10 kg sådana varor, som omförmälas i ovanstående tabell, skall avgiva deklaration angående sitt lager av dessa varor vid nämnda tidpunkt. Deklarationen skall avfattas på blankett enligt form. B 1707 samt senast den 12 november 1946 insändas till kristidsstyrelsen i orten. Formulär till lagerdeklaration finnes att avhämta hos kristidsnämnderna.

Den omsättningsrapportperiod för köttvaror, som började den 28 oktober 1946, skall omfatta tiden t. o. m. den 6 november 1946. Rapport för perioden skall avlämnas senast den 14 november 1946.

Fr. o. m. den 7 november 1946 få handlande icke utlämna andra växlingskort för köttvaror än sådana, som äro märkta G 6 eller S 6.

Se vidare livsmedelskommissionens cirkulär nr 2727.

Stockholm den 5 november 1946. STATENS LIVSMEDELSKOMMISSION.

Höstens hattar i olika modeller och färger.
finner Ni hos oss.

Grand Magasin.

ETT PARTI

Oblekt lakansväv

hemkommit.

Karl Magnusson.

Växtorp. Tel. 42.

Diverse

Känn Dina förfäder

Antavlor och släktregister upprättas ur kyrko- och landsarkiv. Sakkunnigt. Korrekt. Billigt.

NILS EDBERG.
Halmstad. Tel. 1834.

LAHOLM

Generaldirektör Bolinders Laholmsbesök.

Viktiga väg- och gatufrågor för Laholm diskuterades som Laholms Tidning förut nämnt, vid det besök ,som generaldirektören Nils Bolinder i Väg- o. vattenbyggnadsstyrelsen gjorde i vår stad. Generaldirektören, som på morgonen startat i Kungsbacka, var vid sin ankomst hit något försenad, men tog sig likväl en hastig titt på stadens gator. I sitt sällskap hade han vägdirektör Ragnar von Segebaden och Vägingenjör Per Asplund.

Därefter sammanträffade generaldirektören å drätselkammaren med representanter för Laholms stad, drätselkammarens vägavdelning m. fl. varvid stadens vägfrågor blevo föremål för en ingående diskussion. Från stadens sida fram hölls vikten av att förbindelsen mellan kraftstationen och järnvägsstationen snarast kommer till stånd och till detta ställde sig generaldirektören mycket förstående, samt utlovade, att så snart medel och arbetstillstånd kan ställas till förfogande, så skall detta arbete komma till utförande. Efter hand som omständigheterna medge kommer sedan gatorna kring Stortorget samt Storgatan och Dan ska vägen att iordningställas.

Efter att ha intagit middag å Stadshotellet fortsattes färden till Markaryd.

Södra Hallands ortsförbund av RLF

har höststämma i Lagagården på måndag em. Länsassessor Vest hall, Halmstad, håller tvenne föredrag över ämnena "Källskattens principer" och "Källskattens tillämpning på jordbruk och skogsbruk." Ev. motioner till stämman torde insändas till sekreteraren senast den 9 d:s.

Byggnadstillstånd

har lämnats Enar Trydell, Laholm, för fabriksbyggen på tomterna nr 3 och 4 i kv. Jungfrun i Laholm.

Rälsutbyte.

Järnvägsstyrelsen har förordnat, att arbetsbeskrivning skall uppgöras för rälsutbyten Skottorp—Förslövsholm 13,200 meter spår.

VÄDERLEKEN:

Utsikter för södra Götaland: måttlig, delvis frisk vind mellan väst och sydväst, mulet och här och var något regn, oförändrad temperatur.

MINNS DU

Din lilla finska gäst? Din skyddsling behöver fortfarande Ditt stöd i ett kargt och fattigt land. Hjälp Hjälpkommittén för Finlands barn. Postgironummer 900 900.

Sanning, lögn och dikt i litteratur och liv.

Författaren Albert Olsson föreläser i Mellby.

Vad är sanning? Så frågade Pilatus, och sen dess har frågan rullat
som ett eko genom seklerna utan att
egentligen uppkalla något bestämt,
en gång för alla slutgiltigt svar. Fröding har gäckats med den saken:

"Men gudskelov, att professorer finnas,
för vilka sanningen är ganska klar!
De äro legio, ty de äro mänge,
som skänkt den tvivelsamme romarn svar.

Dock syns mig sällsamt, att det enda sanna
så underbart kan byta form och färg.
Det, som är sanning i Berlin och Jena,
är bara dåligt skämt i Heidelberg."

Och nu har författaren Albert Olsson tagit upp frågan till utedning i en föreläsning, betitlad "Sanning, lögn och dikt". Detta gör han på ett mycket roligt, spirituellt och underhållande sätt.

Hr Olsson är en mycket upptagen man, och det var med nöd och näppe föreläsningsföreningen lyckades få honom med på höstterminens program. Det kommer att bli svårt att få tag i honom i fortsättningen. Hans väg går sakta men säkert mot stjärnorna, och det dröjer måhända icke så länge, förrän en bok av Albert Olsson kommer att betraktas som ett evenemang.

Han har nyligen lagt sista handen vid korrekturet till en ny bok. Denna gången har han icke hämtat sitt stoff från Halland utan över Östersjön — i Ukraina. Råvaran har i stor utsträckning tillhandahållits av en polsk flykting, som vistats i Harplinge, och sen har det omformats, fått gestaltning och karaktär i den olssonska stöpsleven. Sanning, lögn och dikt har blivit ett epos av levande liv, ty liv är det viktigaste både i sanningen och lögnen. Där livets gudagnista tindrar fram, får den plattaste sanning eller lögn konstens adelsmärke. Och blir till levande dikt.

Föreläsningen hålles i Mellby folkskola i morgon, fredag. Här i Mellby ha bönderna också mycket att berätta om kampen mot sanden och kanske även om en och annan Tore Gudmarsson. Sammanträffandet med den halländske bondeepikern kommer kanske att utlösa något diktens källsprång här i orten, som ännu inte vågat träda fram i dagen på grund av obekantskap med den magiska formeln — Sanning, lögn och dikt.

En rolig kväll ha i varje fall mellbyborna att vänta.

Familjenytt

FÖDELSEDAGAR:

50 år

fyller i dag fru Signe Johansson, maka till sågverksägaren Edvin Johansson, Mölledal, Knäred.

Verkstadsäg. Olof Olsson, Markaryd.

I sitt hem i Markaryd avled på onsdagen f. verkstadsägaren Olof Olsson i sitt 85:te levnadsår. O. var född i Landskrona, där han hade sin verksamhet till 1906, först hos sin fader, som var skogvaktare, senare som plåtslagare vid Säbyholm—Landskrona sockerfabriker. För i år jämt 40 år sedan startade han egen rörelse i cykelbranschen i Markaryds dåvarande stationssamhälle, den första i sitt slag i orten. 1930 överlät han denna till sönerna, som fortsatte rörelsen under firmanamnet "Bröderna Olsson". Trots att Olsson då var nära 70 år startade han ny firma i plåtslageribranschen, som han innehade tills för kort tid sedan.

Med Olsson bortgick en man av gamla stammen, glad och god, kyrksam och frihuftsmänniska. In i sena åldern var han pigg och kry och det är blott under de senaste veckorna han varit sängliggande.

O. sörjes närmast av åldrig maka och 8 barn. Dottern Hildur är maka till nämndemannen Adolf Lundin, Markaryd, sönerna Gottfrid, verkstadsägare i Hässleholm samt Carl och Erik innehavare av firman "Bröderna Olsson", dottern Olga, maka till stationskarl Johan Öhrn, Lillie, maka till cementarbetare Albin Johansson, Anna, maka till fabriksarbetare Erik Sandström, och Karin, maka till fabriksarbetare Karl Sandström, samtliga bosatta i Markaryd.

BEGRAVNING:

— En högtidlig begravning ägde rum i söndags i Hinneryds kyrka, då stoftet av fröken Hilma Viktoria Pettersson, Stockhult, Råstorp, vigdes till gravens ro. Efter psalmsång förrättades akten av kyrkoadjunkt A. Andersson och omedelbart därefter utförde bagarmäst. David Svensson, Markaryd, ett sångparti. Vid graven talade den avlidnas syster, lärarinnan Jenny Pettersson, Gudmundrå, predikant Julius Pettersson, Hemmesjö: och fru Klara Pettersson, Nöttja. En stor blomstergärd hade sänts till gra[illegible]en.

I Hasslövs kyrka jordfästes i går stoftet efter jordbruksarb. Bernhard Svensson, Baramossa, Hasslöv. Före avfärden från sorgehuset höll pastor Bastholm en betraktelse och ps. 119: 1—2 sjöngs Prestaverande voro hrr Erik Pettersson, Bingsgärde, och Julius Nilsson, Frestensfälla. Under sorgemusik inbars kistan i templet o. sedan en psalm sjungits förrättade pastor Bastholm jordfästningen. Officianten utförde även altartjänst och begravningsmässa. Ak-

Pojkar idka farlig 'slangbågskjutning'

Ung flicka i Laholm fick öga förstört av krampa.

En tråkig händelse inträffade på tisdagskvällen på Stortorget i Laholm, då en skolpojke i 12-årsåldern med en "slangbåge" sköt en ung flicka i ögat. Hon fördes snabbt till sjukstugan och därifrån till Halmstads lasarett, men det är ovisst om synen kan räddas. Det inträffade är tråkigt både för föräldrar och den skadade och stämmer till eftertanke om vad pojkar kan hitta på.

Om upptakten till det nya skjutandet med "slangbåge" har Laholms Tidning inhämtat en del upplysningar från skolhåll. Som bekant äro riktiga slangbågar absolut förbjudna och de konfiskeras obönhörligen om någon lärare träffar på en sådan. Men på stormarknadsdagen fick pojkarna ett nytt uppslag, som de inte dröjde att omsätta i praktiken. Några stora pojkar utifrån hade med sig lagom stora gummiband, båda ändarna virades kring vars ett finger, gummibandet spändes — och en miniatyrslangbåge var färdig. Med denna sköts så prick på ballongförsäljarnas ballonger, som kvickt och lätt smällde, utan att försäljarna kunde komma på de förstörelsebringande pojkarna.

Sådant har ju förekommit i alla tider, men det nya var projektilerna. Det stora kriget har tydligen även inspirerat på detta område, ty skyttarna använde — krampor. Man kan tänka sig vad ett så vasst och farligt föremål kan göra för skada.

På pojkars vis kan man tänka, att denna nya sport skulle anammas med största förtjusning. När man i skolorna fick reda på detta, förbjöds det nya "vapnet" obönhörligen, men ett gummiband är ju lätt att stoppa i fickan. Olyckan har ju nu varit framme och med dessa ord ha vi velat påpeka både för föräldrar och lärare, vart sådana "lekar" kan leda till. Och mycket krampor har sålts till ungdomar just för sådan skjutning — en pojke lär t. o. m. ha köpt sådana för hela 90 öre. Alltså bort med allt "slangbågsskjutande" med krampor både hemma och borta.

I detta sammanhang skulle vi också vilja påpeka det ofog, som bedrives med kastande av "ryska smällare" eller knallskott. Inte nog med att det är otrevligt med sådana smällar för vem som, det skrämmer äldre per soner. Även det kan vara farligt och från annat håll finns det exempel på pojkar, som fått händerna förstörda när smällarna exploderat i handen på dem. Det är en så pass farlig sak, att det är förvånande, att affärerna få sälja sådana.

Gåsen skall firas

med goda varor från ICA butiker

Smått och gott för smörgåsbordet

Sardiner

I olja 125 gr.	0:80
I tomat Kung Gustav 125 gr.	0:85
Herring 285 gr.	1:05
Makrill rökt, i olja 125 gr.	1:35
Rökt ålfile i olja 80 gr.	1:90
Ansjovis	
Musslor i smöt	1:10
Inkokt lax	2:70
Sillsardeller 100 gr.	1:00
Gaffelbitar av islandssill	
Leverpastej, dansk,	0:75
Spanska Oliver	

Läcker ostbrika:

Sweciaost 30 + runmärkt	3:05 pr. kg.
Port Salut	4:70 „ „
Roquefort	5:55 „ „
Mjukost 1/4 pkt.	0:7[illegible]

Till omeletten:

Kanadensisk hummer
Champignoner
Sparris
Räkor

Sätt piff på maten:

Heinz tomatsås
Heinz Worcestersås
H. P. Sås

Tips till desserten:

Konserverad Ananas 1:80, Aprik oser, Päron, Äpplen, Plommon, Jordgubbar.

Efter gåsmiddagen en härlig kopp **Prinsesskaffe**

FRUKTBORDET är rikligare än någonsin

Apelsiner, Brazil & Cap	
Äpplen, Amerikanska	
Spanska Vindruvor	
Fikon, pr kg.	2:70

Levande ljus ger större stämning åt gåsbordet

Gott och lättlagat

Stekta fiskkroketter i brun sås	1:30

Fiskpudding

I buljong	0:90
I hummersås	1:00

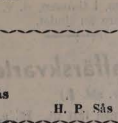

Köp UPPSÅGAT BRÖD i 1/4-pkt
INGA SMULOR — INGET AVFALL
FÖRPACKAT I PARAFFINERAT SKYDDSPAPPER

Bra måndagsmiddag:

SILL och POTATIS

Islandssill utan huvud 1:80 pr kg.

I förkylningstider:

Ät citron — Drick citron

Vademecum munvatten	
Mindre flaska	2:22
Större „	3:80

Beställ barnens julgransljus

I god tid.
Födda åren 1930—1946
Kupong P. 07.

Kellogg's

CORNFLAKES
RAISIN-BRAN
RICE-KRISPIES

finfint gott för liten som stor.

Det lönar sig handla i affärer med ICA märket

Ny proposition om åländska självstyrelsen

HELSINGFORS den 6. (TT)

President Paasikivi har i statsrådet på onsdagen beslutat att till riksdagen avlåta proposition om självstyrelse för Åland.

Statsrådet har vidare beslutat tillsatta en kommittö för att utarbeta förslag till lag om ålänningarnas tjänstgöring i civilförvaltningen i stället för fullgörande av värnplikt.

I motiveringen till regeringens proposition heter det bl. a.:

Vid den praktiska tillämpningen av Ålands autonomi har framgått att självstyrelselagen av den 6 maj 1920 lider av en del otydligheter. Som en brist bör särskilt anmärkas att självstyrelselagen av den 6 maj riket och landskapet inte blivit utstakad med önskvärd tydlighet samt att lagen erbjudit åtskilliga tolkningssvårigheter.

Genom en till Finlands regering riktad framställning har Ålands landsting åsyftat att avhjälpa påtagliga brister samt att i så stor omfattning som möjligt utjämna här framträdande kompetenskonflikter och att utbygga självstyrelsen med tillbörlig hänsyn till lagens rätta mening och grund, så att den utan hinder av en alltför snäv rättstolkning verkligen skulle motsvara det ursprungliga syftet.

Men å andra sidan har inte lämnats ur sikte att rikets intressen härvid bör beaktas. Någon genomgripande omgestaltning av det nuvarande systemet har inte vidtagits av regeringen, utan autonomilagens grunder har i allt väsentligt lämnats orubbade.

Efter USA-valet:

Inkomstskatten sänks 20 procent

NEW YORK den 6. (TT från Reuter.)

Senator Robert Taft från Ohio, som torde bli ledare för den nya senaten och kanske presidentkandidat för republikanerna 1948, förklarade på onsdagen: "För första gången på femton år befinner sig Förenta Staterna inte längre i något nödläge".

Harold Knutzon från Minnesota, som är medlem av representanthuset och troligen blir den nye republikanske ordföranden i det mäktiga bevillningsutskottet, förbådade på onsdagskvällen en 20-procentig nedskärning av inkomstskatten.

Bilgummit blir ej fritt på nyåret.

Med anledning av en uppgift, att bilgummit ev. skulle bli fritt på nyåret, meddelar statsrådet Gjöres att så icke är fallet. Däremot har inträffat den förändringen beträffande internationella gummisituationen att handeln med rågummit blir fri från den 1 januari och att redan nu kan införas vissa lättnader. Även med utnyttjande av den svenska gummiindustrins kapacitet skulle dock tillgången på bildäck icke räcka för fri försäljning.

Veinge

Veinge SLS-cirkel

hade i tisdags kväll anordnat möte i Vingslätt. Mötet öppnades av studieledaren, Karl Gerhard Johansson, vilken hälsade välkommen. Efter ett anförande om studieverksamheten och dess planering och mål, övergick man till att välja studieämne, varvid följande ämnen fastställdes: Svenskt skrift mål, föreningsteknik samt traktorskötsel. Till studieledare i svenskt skriftmål valdes Karl Gerhard Johansson, i kursen för föreningsteknik Gustav Kristiansson samt i traktorskötselTure Selander. Två nya cirklar bildades. Mötet var besökt av många studievänner. Efter

ten i kyrkan avslöts med psalm 400: 11.

Vid graven talade en broder till den bortgångne, lantbrukaren Hilmer Svensson, Markaryd, och nedlade en krans. Även ryttmästare G. von Möller, Skottorps gård, talade och nedlade en krans. Till sist sjöngs en psalm. Blomstergärden vid graven var rik och vacker.

Massvält hotar tyskarna inom brittiska zonen

LONDON den 6. (TT från Reuter.)

Statssekreteraren i krigsministeriet lord Pakenham meddelade på onsdagen i överhuset att spannmålslagren i den brittiska zonen i Tyskland den 1 november inte var större än att de räckte för tio dagar.

Brådskande förhandlingar har redan inletts i Washington. Frågan om huruvida man skulle sänka den brittiska levnadsstandarden ytterligare för att hjälpa Tyskland var kanske det svåraste moraliska problem, som brittiska regeringen haft att ta ställning till. Regeringen måste tyvärr klargöra att vi för ögonblicket inte kan gå längre i den riktningen. Det skulle sannolikt leda till att England och Tyskland gemensamt ginge under.

Lord Beveridge, liberal, ansåg att Storbritannien tills det blev verkligt samarbete mellan de allierade skulle upphäva Potsdamöverenskommelsen. Han framhöll att levnadsförhållandena för det tyska folket som helhet var absolut outhärdliga. Det var absurt att all industri som kunde användas för krigsändamål skulle avlägsnas.

Livsmedelsförråden i Ruhr räcker endast för ett par dagar till och det behövs nästan ett underverk om man skall kunna undvika massvält i mitten av månaden, vi kan inte dölja hur bekymrade vi är, förklarar en representant för den brittiska militärförvaltningen.

Familj sov fem dygn i ett sträck

MALMÖ den 6. (TT)

En familj på tre personer, man och hustru samt en 25-årig son, har enligt vad Arbetet berättar, av någon hittills outredd anledning sovit i fem dygn i sträck.

I lördags kom en dam på besök hos den ifrågavarande familjen. Då hon knackade på, vaknade mannen, som hade så mycket krafter att han kunde släppa in den besökande. Då hon fått situationen klar för sig, alarmerades allmänna sjukhuset, där familjen togs om hand. Samtliga tre var då svårt medtagna men väcktes till medvetande. De hade förlorat medvetandet föregående tisdag, och när de vaknade trodde de fortfarande att det var tisdag. Sonen hade lämnat sin arbetsplats på tisdagen på grund av illamående. Han trodde det var "sommarsjuka". Han gick hem, men efter detta minns han ingenting. Även föräldrarna har minne från tisdagen, men sedan har de drabbats av total minnesförlust ända tills de vaknade. På sjukhuset har man kunnat konstatera att det är förgiftning, men närmare gåtans lösning har man inte nått.

Fodersäd måste avstås även i år

STOCKHOLM den 6. (TT)

Jordbrukarna måste även under innevarande regleringsår avstå fodersäd till fördelning genom det allmännas försorg, meddelar livsmedelskommissionen. Enligt föreliggande skörderapporter är nämligen årets inhemska skörd av fodersäd icke så stor, att fodersädsransoneringen kan upphävas.

De behov, som måste fyllas, är desamma som i fjol. Sålunda måste havre och korn skaffas för tillverkning av mjöl och gryn samt för utsädeshandelns behov. Fodersäd måste vidare finnas tillgänglig för tildelning till mindre jordbrukare, som inte själva producerar tillräckligt mycket fodersäd, och vissa kvantiteter fordras för arméns behov och för tillverkning av fodermedelsblandningar.

Fodersädsavståendet kommer att ske efter i huvudsak samma grunder som föregående regleringar. Kristidsnämnderna kommer att under november i vanlig ordning utställa leveransbesked för de jordbrukare, som skall avstå fodersäd.

förhandlingarna följde ett trevligt samkväm med bl. a. diskussion.

IDAG

träffade vi stans skriftställare ute på morgonpromenad. Och den gode Axel Ejwertz anförtrodde oss då, att styrelsen för föreläsningsföreningen hade haft sammanträde och diskuterat både ett och annat. Bland annat hade man med nöje beslutat villfara den vid senaste årsmötet gjorda framställningen, att man även skulle förlägga en föreläsning till Köpinge. Från och med nyåret blir det alltså en föreläsning till. D. v. s. 9 föreläsningar allt som allt.

Som man kunde vänta, ventilerade styrelsen också vårens föreläsningsprogram. Och med den kräsna blick herrarna i styret ha, så blir även vårens program en fullträff. Om det blir som Ejwertz och de andra föreläsningsherrarna vill. Men det är visst någonting, som heter föreläsningsförbund också, som utportionerar föreläsningarna. Och de kanske vill någonting annat....

Såväl, vännen Axel talade om, att man för Köpinges del hade tänkt sig d:r M. Arborelius i Halmstad som föreläsare. Och han skulle behandla ämnet "Kvacksalveri och läkekonst". I Laholm skulle jägmästare Erik Lundkvist, en herre, som bland annat förekommer i årets bokflod till julen, tala om "Kannibaler på Nya Guinea" och fil. och teol. d:r, med. kand. John Björkhem om "Suggestionens psykologi". Den sistnämnde är en underlig gök. Inte nog med, att han är en finfin talare och framstående hypnotisör. Han håller för närvarande på med sin tredje doktorsavhandling. Ämnar förstås sätta ett svenskt vetenskapsrekord, om det går.... En mycket intressant blekingeson, som mycket väl vilken dag som helst skulle kunna ta upp tävlingen med den bekante "Mannen som vet allt". Docent Gunnar Axberg skall hit och tala om "Falsk och äkta litteratur", vilket kan ha ett mycket stort värde i tider som dessa, då inte allt, som presenteras i den stora årliga bokfloden, kan räknas till kvalitetslitteraturen. Tyvärr.... Erik Bojs, en mycket rolig seminarielärare, som också har ord om sig att vara en snabbtecknare av Guds nåde, visar i anslutning till en föreläsning prov på sitt konstnärliga kunnande.... Mellby har att motse besök av Torsten Orre, majoren. Han talar om naturskönhet och visar färgbilder från vårt avlägsna land. Hallands spelmansförbund kommer också dit och ger genom sju allmogespelmän prov på vad folklåtar och allmogemusik är, när den är som bäst.... Slutligen kan omtalas, att två stycken föreläsningar också skall förläggas till Skogaby.

Här ska postmästare Knut F. Björlingson tala om en tiomilafärd genom minnesmättad bygd (Från Jönköping över Vadstena till Övralid) och rektor Oscar Ekelund om "Europeiska gränsproblem".

Och så hoppas vi, att vännen Axel förlåter oss våra små avslöjanden, om vad som är i görningen inom föreläsningsföreningen.... Men det kan ju vara intressant för föreläsningsvännerna att veta, vad styrelsen bär i sin sköld....

— — —

Ejwertz och borgmästaren hålla ett gott öga på alla laholmsfynd, som kunna misstänkas tillhöra en tidigare epok i stadens historia. Och det ska vi hålla dem räkning för. Det är de båda herrarnas stora hembygdsintresse, som här tittar fram....

För någon dag sedan voro de båda "fornforskarna" uppe i sjukhusets trädgård, ty de hade fått rapport om, att man där under grävningsarbetena funnit en brunn, som självfallet kunde tänkas ha med stadens tidigare bebyggelse att göra. Brunnen blev emellertid ganska snart lokaliserad till 1900-talets början. Den har troligen använts till dess nymodigheterna med vattenledning och annat gjorde den överflödig. Och sedan har den varit bortglömd ända tills nu den åter kom fram i rampljuset....

Det blev alltså inte något fynd från Laholms äldre bebyggelse den dagen. Men de båda forskande herrarna voro nog lika belåtna för det.... Det blir bättre tur en annan gång....

— — —

Och så erfara vi, att styrelsen i Hallands hembygdsförbund skall sam manträda i Halmstad under landshövdingens presidium inom kort.... Man skall diskutera formerna för anordnandet av en Hallands dag nästa år. Denna sak aktualiserades för en tid sedan vid Hallandsgillets sammanträde i Stockholm, där landshövdingen var närvarande. Och efter landshövdingens hemkomst har inte Hembygdsförbundet varit sen att ta upp tanken..... Projektet kommer säkerligen att verka befordrande på hembygdskänslan för hallänningarna från fördelsorten. Ett lyckfjärran från fördelsorten. Ett lyckligt initiativ, som vi vänta oss mycket av — och alla nuvarande och f. d. hallänningar också förresten!

— — —

Senaste nytt:

Frisisk kultur undersökes av Nord. Muséet

Friserna ha världens första demokratiska konstitution.

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Nordiska museet har planer på att till våren sända en expedition till friserna i Sydschleswig för att åt vetenskapen och framtiden rädda deras säregna gamla kultur.

Det är enl. DN främst två skäl för denna expedition: dels för att hindra att stoffet hamnar i tyska händer och dels för att skapa en fortsättning på den svenska forskning på det frisiska fältet som redan finns. Friserna ha lyckats behålla sin särart genom ett obrottsligt fasthållande vid sin rätt till egen rätt sedan vikingatiden, och deras sjuhäradslag som anses som den första demokratiska konstitutionen i världen antogs i kyrkan på Föhr år 1426.

TORPED VÄRD 30,000 KR. I EN FISKETRAL.

Bohusbåt gjorde fint men kusligt fynd.

GÖTEBORG i dag. (TT.)

Fiskebåten Windy av Donsö fick på onsdagen under trålfiske i närheten av Vinga en torped i trålen. Då man ej vågade ta risken att lämpa upp den på däck släpades den i trålen till närheten av fyrskeppet. Där kom emellertid torpeden loss men blev liggande flytande och besättningen på fyrskeppet ombads att meddela örlogsstationen om fyndet. Det visade sig vara en av svenska flottans övningstorpeder och beräknas ha ett värde av över 30,000 kr.

245 REPUBLIKANER I REPRESENTANTHUSET.

Och 186 demokrater.

NEWYORK i dag. (TT. fr. Reuter.)

Enligt de sammanräkningsresultat som förelåg natten till torsdagen hade republikanerna fått 245, demokraterna 186 och amerikanska arbetarepartiet 1 mandat i representanthuset medan tre platser ännu var oklara.

Från vänskapsorten Stege kommer rapporten, att stadsfullmäktige där i samråd med den lokala avdelningen av Föreningen Norden skall diskutera vad man skall göra för att på allvar inleda de intimare förbindelserna med den svenska vänorten så fort som möjligt.... Våra fäder få väl också så smått ta sig en funderare på vad de ska göra för de danska vännerna. Vår lokalavdelning av Norden och fäderna få väl ta upp och skärskåda saken så småningom....

— — —

På tal om fäderna, så kan vi tala om, att porträtten på drätselkammareordförandena, vilka som vi nämnde häromdagen, nu hängts upp på sina platser i de lokaler, där drätselkammaren residerar, blivit populära kommunala inventarier....

Men varför bara ge drätselkammareordförandena denna hedersplats? Hur skulle det vara om man också tänkte på stadsfullmäktigeordförandena och borgmästarna.... De ha också gjort en fullviktig gärning i vårt samhälle.... Och i den mån oljan räcker till och fotografier eller annat material finns, så bör man kanske också föreviga deras anletsdrag till kommande generationer....

— — —

Till sist ett par notiser från 50 år sedan, hämtade ur Hessleholms Nya tidning, vilka kunna ha intresse även för vår läsekrets:

Ny kyrka som förstöres av träsvamp.

Fagerhults nya kyrka är i väggpanelen, bänkarne och trägolven i bänkarne angripen af trärröta, frambringad genom den farliga träsvampen. Den sprider sig alltjemt från väggpanelen, som anbragtes, innan ännu rappningen och murarne hunnit torka.

Sin gamla, egendomliga träkyrka har församlingen ännu qvarstående bredvid den nya, och ingen vet, när den försvinner. Den är både såld och betald, men man glömde i köpekontraktet bestämma någon tid, inom hvilken köparen skulle bortflytta den och köparen låter den stå.

Lönnkrögeriet i Markaryd.

Vid senaste tingssammanträde med Sunnerbo häradsrätt dömdes på åtal af landsfiskalen C. F. Theorin i Traheryd en inhyresqvinna i Markaryd att för olaga brännvinsutskänkning böta 60 kronor, samt i utskänkningsafgift 56 kronor, samt för olaga kaffeförsäljning tio kronor. Vid föregående tinget dömdes innehafvarne af ölkrogarne derstädes till respektabla bötesbelopp, uppgående till 315 kronor.

Ess.

Markarydsbygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Greåns fastighet.
Redaktör: SVEN B. JONSSON, Tel. 150.

Det var det bästa jag kunde få

....kommer far att säga om Ni på söndag ger honom t. ex.

UNDERKLÄDER — HANDSKAR

Strumpor, stor sortering av både finare och grövre kvalitéer.
Skjortor, trevliga mönster i både arbets- och sportskjortor.
Halsdukar i behagliga kvalitéer och mönster. Bland 100-tals olika mönster finner Ni lätt
Slipsen som passar varje smak.
I stickade saker som
Herrtröjor, Cardigan och **Pullover** finnes nu mycket i helylle.

Gör pengarna dryga — klädhandla hos

LINDBERGS.

Tel. 155. MARKARYD. Tel. 155.

Moderna tapeter
från
KLINTEBERGS
Tel. 163 Markaryd. Bost. 266.

Herrpjäxor
med rem, äkta becksöm från kr. 33:50.
SVENSMARKS
Tel. 255. Markaryd. Tel. 255

MARKARYDS BIO
Fredag och lördag kl. 8 e. m.
ASKMOLNET
Färgfilm efter Mary O'Haras berömda bok.
I huvudrollerna **Roddy McDowall, Preston Foster** o. **Rita Johnson.**
Barntillåten.

Söndag kl. 6 och 8 e. m.
Skrattsuccén
EBBERÖDS BANK
med **Adolf Jahr, Rune Halvarsson** och **Birgitta Hoppeler.**
Barntillåten.

Legala nyheter

från Markaryds pastorsexpedition:

Döpt: Ingrid Lena Gunilla d. t. jordbr.-arb. Sven Rudolf Gren och h. h. från Ulfsbäck.

Lysning: Byggn.-snickaren Karl Håkan Svensson, Andsjöholm och Anna Greta Svensson, Tuthult.

Kyrkokonsert.

Den finska storsångerskan Solvejg Tauleri, Åbo, kommer att sjunga i Markaryds kyrka på söndag kl. 12,30. Konserten gives till förmån för krigsblinda i Finland och för Sveriges Kristliga Krigsmannaförbund.

Sångerskan har givit ett flertal konserter i våra svenska kyrkor och överallt har hennes sång fått den bästa kritik. Programmet upptager ett flertal av våra allra vackraste kyrkliga sånger och bl. a. få åhörarna lyssna till hennes klara och vackra sopran i Merikantos "Säg minnes du psalmen." Övriga medverkande är kantor Adolf Adgård och skriftställare Ebbe Reuterdahl.

Södra Sunnerbo krets av SLU

håller kretsmöte i Bygdegården i Hinneryd instundande söndag. Ur programmet kan nämnas, att ombudsman Rune Andersson, Växjö, kommer att hålla föredrag. Vid kvällens förhandlingar blir det kretstävling i protokollskrivning. Samma dag blir det även kretstävlingar i skogsgallring, som äger rum i Groeryd, Hinneryd.

Markaryds Bio

spelar fredag och lördag "Askmolnet" efter Mary O'Haras berömda bok. I huvudrollerna medverkar Roddy McDowall, Preston Foster och Rita Johnson. En vacker färgfilm om vackra människor och hästar, en film som helt enkelt är en upplevelse.

På söndagen spelas säsongens stora skrattsuccés "Ebberöds bank" med Adolf Jahr, Rune Halvarsson, Birgitta Hoppeler och Harry Persson i huvudrollerna.

Den gamla välkända filmen kommer här i en mera tidsenlig skapelse och med nya dräpliga repliker. Att den inte skall bli sin föregångare efter garanteras av den fina uppsättningen av skådespelare som filmen förfogar över. Här finns det ett tillfälle att få vara med om en riktigt glad och gemytlig biokväll.

Folkets Park i Markaryd

anordnar mårtensbal på söndag. Tonics välkända orkester svarar för musiken. Under kvällens lopp kommer det att bli damernas halvtimma. På inträdesbiljetterna kommer en levande gås att utlottas.

Tjärby

Inget fel på avstyckningen.

Efter besvär av hr Ture Jönsson i Ramsdal, Genevad, har regerings rätten till länsstyrelsen för ny behandling återförvisat hans ansökan om fastställelse på avtyckning av ett område om 1200 kvm från hans fastigh. Daggarp 1[51] i Tjärby socken. I motsats till länsstyrelsen finner regeringsrätten att avstyckningen icke verkställts i strid mot avstyckningsplanen och att det icke heller i övrigt visats, att hinder möter mot fastställelse.

Mästocka

Familjefest

kommer att anordnas i Mästocka byggdegård på lördag kväll av R. L. F.-avdelningen. Programmet upptar föredrag, filmförevisning, servering etc. Se närmare annons!

Säsongens sista seriematch i div. II.

Sennan—Knäred 3—4.

Knäred spelade i söndags i Sennan den uppskjutna matchen i Hallandsserien div. 2 mot därvarande I. F. Resultatet blev en knapp men klar och rättvis seger för gäserna med 4—3, efter 2—0-ledning i halvtid. Planen var efter de senaste dagarnas regn dyblöt och såphal, och ställde spelarna på många svåra prov. Under första halvlek hade Knäred ett knappt men jämnt övertag och särskilt de tekniska ytterhalvorna och inrarna drevo på bra i halkan. Gästernas anfall voro också mycket farligare än hemmalagets, som för det mesta strandade på Knäreds trebackslinje. Knäred fick också lön för övertaget, då hi. Arne Björklund i 20 resp. 32 min., efter vackert spel i kedjan, sköt in två utsökta målbollar. I andra halvlek satte Sennan upp högsta fart från början, och gick på mycket hårt i omkring 15 minuter. I 4:e min. gjorde knäredsförsvaret en blunder och hi. var framme och slog bollen rätt enkelt i mål. I sin iver att kvittera gick hemmaförsvaret långt upp, men detta straffade sig, då i stället Knäred ökade till 3—1 i 12 och 4—1 i 14 min. På det tredje målet gick vy. vackert fram och slog in en perfekt passning, som cf. Erik Johansson förpassade i mål. Två min. senare fick Erik Johansson tag på bollen på planens mitt och gick rakt på mål dribblande av tre utespelare och sprang förbi målv. in i mål med bollen. Spelet var under sista delen av matchen rätt jämnt, med övertag för Sennan de sista fem minuterna. Under dessa minuter fick de även två straffar, som cf. rätt förvaltade. Båda straffarna skrivas på halkans konto. I 42 min. studsade den hala bollen upp på vb. hand och de sista sekunderna räkade samme man vid en tackling ramla omkull och i fallet kroka vi. Straffsparken fick skjutas sedan spelticen var slut. något som är rätt sällsynt. Sennan hade de bästa mannarna på hh., ch. och inrarna. I Knäred spelade alla utmärkt och som bäste på plan var ch. Agne Nilsson, som behärskade det bakre försvaret suveränt. Nämnas bör även högersidan i försvaret och inrarna.

Matchen dömdes på det hela taget bra av Åke Johansson, Gullbrandstorp. Offside var han dock rätt svag på vid några tillfällen.

Tredje FULLTRÄFFEN i England

Strålande målväktare klarade svensk seger

NORRKÖPING SLOG NEWCASTLE MED 3—2, LINDBERG TOG STRAFF!

NEWCASTLE den 6. (TT. fr. Reuter.)

Norrköping besegrade Newcastle United med 3—2, halvtid 3—1. Norrköping inledde starkt mot Newcastle United och var väl förtjänt av det ledningsmål som vy. Persson vackert slog in efter 14 minuters spel. Fem minuter senare bröt centern Nordahl genom och sköt otagbart, varför svenskarna ledde med 2—0. Hemmalaget fick därefter mera att säga till om och tilldömdes bl. a. en straffspark, som emellertid inte resulterade.

Strax efteråt kunde dock Milburn reducera till 2—1. Norrköping svarade omedelbart med ett anfall som bröts och engelsmännen gick åter till angrepp, men Wayman avslutade med ett skott långt utanför. Några min. senare spelade sig Newcastles 13,000-pundare Shackleton fram i gott läge och sköt vackert, men Lindberg i norrköpingsmålet gjorde en ännu vackrare räddning. Strax före halvtid lyckades vi. Holmquist komma fri och han gjorde inget misstag.

Newcastle kom ut till andra halvlek som ett nytt lag och spelade glänsande. Svenskarna pressades obönhörligt tillbaka. Norrköping stack emellan med ett anfall, som Holmquist avslutade med skott på mål, som vackert räddades av hemmamålvakten. Först i 70:de min. lyckades engelsmännen reducera till 3—2 och åter var Milburn målskytt. Den sista kvarten kännetecknades av våldsam press från Newcastles sida för att utjämna.

Engelsmännen hade spelet helt i sin hand och visade prov på allting utom konsten att göra mål. Att Norrköping lyckades hålla sitt knappa försprång var till stor del målvakten Lindbergs förtjänst. Han utsattes för ett veritabelt bombardemang men spelade sagolikt och tog allt. Med hänsyn till spelfördelningen måste ett oavgjort resultat ha varit mer på sin plats.

*

Radiotjänsts Lennart Hyland lämnade i går i svensk radio en kort men skickligt gjord glimt från matchen. Matchens första 20 minuter uppvisade ett strålande spel, och de engelska ledarna hade bara beundrande utrop att kommentera den svenska insatsen med. Idel fröjd bland svenskarna.

Ett par minuter in på matchen sköt Gunnar Nordahl ett av sina typiska jättekott mot mål. Det var högerbacken, som tog emot, och han gjorde det med huvudet. Skickligt — men skottet var så pass kraftigt, att engelsmannen tuppade av ett slag.

Lennart Hyland bad också borgmästaren att rita ett kryss för den 14, då pojkarna kommer hem. De har gjort en strålande propaganda för Sverige! Och så hälsade alla spelarna hem till släkt och vänner. Bland dem som hälsade hem i radio var Knut Nordahl, som nu åter är i form och deltog i gårdagens match.

46,124 personer såg matchen mot Newcastle. Det är nytt rekord för svenskarnas gästspel. Det blir alltså en god slant över för den svenska elvan, när den återvänder. Och nu är det också klarlagt i underhuset, att Norrköping får ta med pengarna hem. Så det så...

Uppseendeväckande uranfyndigheter i tyska fabrikslager

Nobelpristagaren prof. Hahn var engagerad i tysk atombombstillverkning?

STOCKHOLM den 6. (TT)

Uppseendeväckande fynd av uran har gjorts i tyska fabrikslager, berättar den polske turbinexperten Roman Skorski, som kommit till Stockholm för att arbeta i professor Carl Benedicks laboratorium. På de allierades uppdrag undersöktes en rad tyska metallurgiska laboratorier, berättar han för Sv. D., och därvid hittades 10—20 ton uran samt ansenliga kvantiteter beryllium och torium, allt avsett för atombombstillverkning. Ofta gjordes fynden i fabriker, som arbetade med helt andra saker, och folk visste inte vad det i själva verket var fråga om. Vissa skäl talar också för att både nobelpristagaren Otto Hahn och atomfysikern professor Bothe var engagerade i atombombsarbetet.

Skorskis arbete i Stockholm kommer att röra sig om materials hållfasthet, speciellt då eldhärdiga turbinblad, som används inom reaktionsflyget. Man kan nu framställa blad, som medger en flyghastighet av 1,400 km. i timmen, d. v. s. 200 km. snabbare än ljudet.

Helt affärskvarter...

(Forts. fr. sid. 1.)

net, hade man fått ut. Bl. a. hade Porslinsmagasinet en del värdefulla matserviser, som inte går att uppbringa, men dessa lyckades man rädda. Enligt vad som uppgives fick dock firman varor skadade för ett par tusen kronor.

Ägaren till det brunna, köpman Ragnar Nilsson, är själv ägare till järnhandeln. Den berördes inte direkt av elden, men det vållades en del vattenskador.

Under utrymningen av varor i de brinnande fastigheterna blev ett par personer skadade. Frisör Akvist, som har sin arbetsplats mitt emot brandplatsen, skadades av en nedrasande tegelsten under utrymningsarbetet. Han forslades till Kungsbacka sjukstuga, som han dock fick lämna senare. Ytterligare ett par personer skadades under hjälparbetet, dessbättre inte allvarligt. En av brandmännen drabbades av rökförgiftning, men även han kryade ganska snart på sig och kunde t. o. m. fortsätta i släckningsarbetet.

Orsaken till eldens uppkomst har ännu inte kunnat klarläggas, men man gissar bl. a. att s. k. ryska smällare möjligen skulle åstadkommit branden. En del pojkar hade nämligen på förmiddagen lekt med dylika på gården.

Skadornas omfattning torde snarare överstiga än understiga 100,000 kr. Kriminalpolisen i Göteborg har hand om utredningen och kommer väl att så småningom kunna framlägga fakta.

Köttkupongerna

STOCKHOLM de n6. (TT)

Köttilldelningen blir i huvudsak oförändrad under den nya perioden som börjar på torsdagen. Visserligen gäller då flera kuponger än under föregående period, men samtidigt har poängvärdet höjts på nöt- och kalvkött samt vissa charkuterivaror.

Under den nya perioden, som varar t. o. m. 22 november, gäller dels halvkupongen G 459 till inköpskort K 8 samt halvkupongerna GS 374 och 375 till tilläggskort 114 för köp av köttvaror av alla slag och dels halvkupongerna S 393, 394, 395 och 396 till inköpskort K 9 för köp av andra köttvaror än fläsk. För att kupongen G 459 skall kunna användas för köp av fläsk till julen har giltighetstiden för denna kupong, liksom tidigare för G 460, utsträckts t. o. m. den 31 december.

Handlandena får under den nya perioden endast utlämna växlingskort G 6 och S 6. Växlingskort G 6 får utlämnas mot gällande G- och GS-kupong och S 6 mot gällande S-kupong. Växlingskort G 6 gäller för alla slags köttvaror medan S 6 endast gäller för andra köttvaror än fläsk.

Mer pengar till bastu

Även idrottsanläggningar får extrapengar

STOCKHOLM den 6. (TT)

Riksidrottsförbundet har för regeringen lagt fram förslag till fördelning av det ur fonden för idrottens främjande utgående s. k. extra anslaget. Enligt förslaget disponerades 1,146,790 kr i 25 poster för gemensamma idrottsliga ändamål, medan 250,000 kr föreslås till idrottsanläggningar av olika slag .

Förslaget till fördelning för gemensamma ändamål följer i stort sett samma normer som tidigare, men bjuder dock en del nyheter. Anslagen till bastu- och simanläggningar, vilka under de senaste åren visat sig otillräckliga för tillgodoseende ens av de mest betydelsefulla ansökningar, föreslås sålunda höjda med 25,000 resp. 40,000 kr till 65,000 kr vardera.

Med anledning av det ökade internationella samarbetet föreslås, att anslaget för detta ändamål höjs från 10,000 till 40,000 kr, dels för att bereda möjligheter för anordnandet av internationella tävlingar och kongresser i Sverige, dels för att Sverige skall kunna sända delegater till kongresser i utlandet, som utgör ett led i det internationella återuppbyggnadsarbetet.

De olika specialförbundens stegrade behov av medel för instruktionsverksamheten har föranlett förslag om höjning av anslaget för detta ändamål med 20,000 kr till 70,000 kr. Vidare anhåller Riksidrottsförbundet om ett anslag på 15,000 kr för att anställa en idrottskonsulent med uppgift att leda den idrottsliga utbilda landet.

För den frivilliga idrottens gemensamma ändamål äskas bl. a. 100,000 till anordnande av enklare lek- och idrottsplatser och lika mycket till utbyggnads- och förbättringsarbeten på idrottsanläggningar. I fråga om anslaget på 250,000 till nya idrottsanläggningar framhålles, att ansökningar till ett belopp på 6 milj. kr föreligger. Förslaget upptar därför endast ett fåtal av de mest trängande behoven. I anslaget för gymnastikförbundet märkes 35,000 kr till förberedelser för Lingiaden 1949.

15,000 KALLA

Olle Tandberg fick bra betalt för jobbet mot Olek. 15,000 kronor, säger en stockholmsuppgift. Olek fick 10,150 kr, och John Nilssons snabba knockoutseger lär ha inbringat honom mellan 3 och 4 tusen kronor.

Från proffslägret meddelas vidare att stockholmaren Sune Ohlsson "gått över" och kommer att debutera i Örebro den 8 december.

Varbergs Gif framåt inom fria idrotten, sexa i nya serien

MAI bästa klubb i landet men Örgryte kommer

STOCKHOLM den 6. (TT)

Resultaten av den fria idrottens serietävlingar föreligger nu. Striden har över allt varit hård, och detta gäller inte minst riksserien, där MAI visserligen försvarade sin förstaplats men starkt hotades av Örgryte.

MAI:s slutsiffra lyder den här gången på 59,728 poäng, en minskning jämfört med fjolårets med 1,274 poäng, medan Örgryte däremot ökat från fjolårets 56,397 till 58,594. Även på tredje och fjärde platserna återfinner man samma klubbar som i 1945 års tävling, båda dock med bortåt 3,000 poäng sämre resultat än i fjol. Spårvägen har däremot förbättrat sin siffra och flyttat från sjunde till femte plats. Uppåt har det även gått för Göteborgs-kamraterna, medan Mode och framför allt Sundbyberg fallit tillbaka. Bäst av nykomlingarna har Vikingen klarat sig.

Det förnämsta resultatet i div. II noterades av Upsala IF, som avancerat från tredje till första platsen i östra serien, där de båda nedflyttade klubbarna — MT och IFK Södertälje — belagt fjärde resp. sjätte platserna. Uppflyttade Linnea placerade sig mitt emellan dessa båda.

I södra serien har fjolårsfemman Eksjö GIK gått fram till förstaplatsen. Nedflyttade IFK Karlskrona har hamnat på fjärde platsen, under det att nykomlingarna Varbergs GIF och IFK Kristianstad blivit sexa resp. åtta.

MEDALJKLART PÅ MÅNDAG

På måndag samlas Svenska Dagbladets guldmedaljnämnd för att träffa det denna gång särskilt svåra avgörandet om vem som utfört årets idrottsbragd. De 12, som fattar beslutet, är Svenska Dagbladets huvudredaktör dr Ivar Anderson samt följande inom idrotten riksbekanta tio herrar: August Anderberg, Gösta Björck, Ernst Bredberg, Bo Ekelund, Sixtus Jansson, Anton Johansson, Ernst Killander, Sten Pettersson, Einar Råberg och Sven Thofelt.

KÖPENHAMN: Ryssland har nu enligt tidningen Börsen hos de danska myndigheterna begärt slutgiltigt anbud på 60 fiskekuttrar, vilka Ryssland enligt det nyligen avslutade dansk-ryska handelsavtalet beretts möjlighet att köpa.

Nybörjarna i elden på söndag.

Skall Halmstad eller Laholm kämpa sig till de flesta segrarna?

Som vi tidigare meddelat går årets nybörjareboxningar av stapeln på söndag å Stadshotellet och man kan väl som vanligt vara övertygad om att dessa tävlingar kommer att samla allt vad Laholm och den kringliggande bygden har av boxningsintresserade personer plus en hel del från Halmstad. Det är i år tredje året som LBS anordnar nybörjaretävlingar. De två föregående åren har lokalen, som rymmer omkring 600 personer, varit absolut fullsatt, vilket tyder på det stora intresset för dessa tävlingar.

I år torde emellertid tävlingarna få ett speciellt intresse, då Halmstad kommer att bestå hälften av boxaregardet och tävlingarna kommer således att få karaktären av en stadsmatch mellan Halmstads och Laholms nybörjare. Detta torde väl om något bidra till att göra tävlingarna spännande och sevärda. Nybörjarna möttes för cirka två veckor sedan inne i Halmstad, då Laholm endast lyckades ta hem en klass, lättvikt. Nu har man emellertid gett sig katten på att ett par förstapris till skall gå till Laholm. Då vill det emellertid till att man gör sitt allra bästa, ty Halmstad har många goda pojkar. Ett är säkert det kommer att bli spännande värre på söndag på Stadshotellet.

Tävlingarna tar sin början kl. 2 och vid den tidpunkten bör det vara välbesatt i salongen. Förköpet pågår för fullt i Fribergs Tobakshandel.

Flickan bröt nacken i fallet.

Klarhet om olyckan i Lyckorna, Bohuslän.

UDDEVALLA i dag. (TT.)

Vid rättsmedicinsk undersökning av den omkomna skolflickan från Lyckorna klarlades att dödsorsaken var brott på skallbasen, vilket hon ådrog sig i fallet från bergshöjden. Flickan hade även brutit nacken varför döden torde ha varit i det närmaste ögonblicklig.

MJÖLKSTREJK VARSLAD TILL 15 NOV. I STOCKHOLM.

Sjukhus och småbarn få dock mjölk

STOCKHOLM i dag. (TT.)

Handelsarbetarförbundet varslade på onsdagen om arbetsnedläggelse från 15 nov. vid Mjölkcentralen och Nens mejerier, om ej tillfredsställande överenskommelse dessförinnan träffats. Konflikten berör drygt 900 man. Arbetarparten har begränsat konfliktens omfattning så, att mjölk fortfarande kommer att levereras till sjukhus och institutioner med små barn. För spädbarn kommer också att göras undantag. Enl. MT väntar man dock att medlingskommissionen träder i aktion innan konflikten blir akut, troligen i början av nästa vecka.

OM GLÄDJEN.

När människan ler lägger hon något till livets korta tråd.

Glädjen är ett stöd för hälsan och ett motgift för sjukdomen.

Om alla våra önskningar uppfylldes skulle våra flesta fröjder gå förlorade.

Dagens namn:

INGEGERD.

Solen går upp kl. 7,40 och ned kl. 4,11.

Morgondagens namn:

VENDELA.

Solen går upp kl. 7.42 och ned kl. 4.09.

FISKARNA ÄR ENA KONSTIGA DJUR!

Att makrillen äter människolik är rena vanföreställningen, dekreterade dr Orvar Nybelin i Göteborg häromdagen vid en fiskhandelskurs, den första i Sverige. Det är fullständigt otänkbart att fisken skulle äta människor, en ren fabel, konstaterar han. Men det finns faktiskt folk som gjort gällande, att det mörkare köttet i makrillen skulle vara människokött. Tror ni då verkligen, att varenda makrill haft tillfälle att äta människokött?

Man säger fisk och sill, men det är ju ändå så att även sillen är en fisk, därtill en av våra viktigaste. Det skiljs också på sill och strömming, men det är visst inte två skilda slag. Strömmingen är helt enkelt en på grund av lägre salthalt förkrympt sillras, som förekommer norr om Kalmarsund och i Bottniska viken.

Kursdeltagarna fick också veta att rödspottan har sina barnkammare i våra fjordar och att den under lektiden ikläder sig en bröllopsdräkt av vita ringar runt de karakteristiska röda fläckarna, att alla flundrefiskar föds med ett öga på var sida men att det ena ögat vandrar över till översidan, under det att fisken i yngre dagar ligger platt mot botten, och att den äkta tungan strängt taget både ser och smakar med skägget.

DET SKA TUSAN STÅ HÄR SÅ ÅTALAD TILL DOMAREN.

Vid Trelleborgs rådhusrätts senaste session stod en liten temperamentsfull man åtalad för en trafikförseelse. Han nekade blankt till vad som lades honom till last. Medan rätten sysslade med diverse formaliteter angående anmälan till försäkringsbolaget m. m. rann sinnet på svaranden och med hög röst utbrast han:

— Det ska tusan stå här längre!

Och så vände han domaren ryggen och gick mot dörren. Men innan han hunnit till dörren möttes han av en stor och respektingivande poliskonstapel och då fann han det säkrast att återvända till sin plats vid vänstra sidan av domarbordet. Han fick sig en överhalning av ordföranden, varpå handläggningen av målet kunde fortsätta.

EN AV NATUREN

tämligen sträv kvinnlig lektor i engelska vid ett sydsvenskt läroverk beslöt följa med sin tid och införa en mera kamratlig ton i sina relationer till eleverna. Vid inträdet i klassrummet började hon därför hälsa dem med ett:

— Hello, boys!

Pojkarna tyckte bara att hon försökte vara "struntspänstig" och en morgon besvarades hennes hälsning av en hes målbrottsrösst med orden:

— Hello, darling.

Efter den dagen lade hon alldeles bort kamratligheten.

DANS.

Erik Albert hade åkt in till staden på en danstillställning. Men han tycktes ha svårt att besluta sig för danspartner. Han vandrade fram och tillbaka och granskade flickleden. Slutligen utbrast en ganska djärvt må'ad blondin:

— Hör ni lantis där, ni tycks visst vara på jakt efter något sällsynt blomster?

— Ja, det är jag, svarade Erik Albert lugnt, men jag finner att här är det precis som hemma på åkern, det är maskrosorna som lyser grannast.

SVINHORMON BOTAR MAGSÅR.

En grupp vetenskapsmän i Chicago har under tio års tid utfört experiment med ett nytt hormon, som av allt att döma är ett effektivt medel mot magsår. Hormonet, som fås från svin, har använts på både djur och människor. 58 patienter, som lidit av magsår i minst fem år, kände sig bättre efter några dagars behandling med det nya preparatet och efter två veckor var de flesta helt befriade från obehag av sjukdomen.

Svensk farmarehustru vänder åter till USA.

Ysbyflicka, som återsett sin hembygd efter 30 år i Iowa.

I dag bryter mrs **Mathilda Gunnarsson** upp för att åter styra kosan till sitt andra hemland — USA. Hon har varit hemma sedan den 2 juni i sin hembygd och upplivat gamla minnen och hälsat på tjocka släkten. Det var 30 år sedan hon for ut till Staterna. Och lika länge sedan hon återsåg sin hembygd...

Mrs Gunnarsson är född i Ysby. Hon vände som sagt hembygden ryggen för 30 år sedan och kuriöst nog lämnar hennes Amerikabåt Göteborg samma dato som hon reste ut. Det var den 8 nov. 1916 som hon lämnade Göteborg för att söka sin lycka i främmande land... Hon är numera gift och bosatt i Quimby. Hennes man är en annan Ysbyättling, mr Alfred Gunnarsson. Hennes hem är en farm utanför Quimby, Iowa. Där har hon make och tre barn, som väntar på henne...

— Jag har varit bosatt på denna farm 23 år, säger mrs Gunnarsson, när vi få en avskedsintervju med henne. Jag kom först till Cherokee, alldeles invid Quimby. Och jag har hela tiden varit på farm och sysslat med lantbruksarbete...

— I Staterna går allt numera med maskiner... Det finns inte många platser, där hästen har kvar sin betydelse som dragare... Hästens tid vid jordbruket har varit. Och mekaniseringen tränger på över allt... All majs bärgas t. ex. nu i Iowa med maskin...

— Det mesta vi ha är svin och gödkreatur... Vi göder svin och kreatur precis som i Sverige... När jag lämnade farmen i våras hade vi över 100 smågrisar... I kreatursbesättningen ha vi bl. a. Angus, som ju blivit aktuell här i Sverige... Men Angusdjuren äro vilda av sig i Amerika. Det har dock sin lilla förklaring. De gå ute mycket och ibland se de inte människor på månader... Alla kreatur och svin gå ute hela året om... De må mycket väl härav. Även hästarna gå ute under vintern...

— Det är bra tider för jordbruket i Amerika just nu. Priserna ha förresten gått upp avsevärt sedan jag lämnade mitt hem. Man har tagit bort priskontrollen...

— Konstgödning förekommer knappast inom det amerikanska jordbruket... Man ger konstgödning till den majs, som användes till utsäde. Men härutöver använder man sig inte av konstgödning... För övrigt är ingenting så vackert som en majsåker... En målare kan inte återge den, inte återge det gröna i dess ursprungliga färg. Den gröna färgen är så underbart vacker...

— Jag trivs bra i USA och har gjort det sedan första året... Jag har nu varit över till Sverige ensam... Men min man ångrar nog, att han inte följde med... Han hälsade på i hemlandet för tio år sedan...

— Jag har trivs riktigt bra här hemma, sedan jag väl kommit in i förhållandena. Det som jag saknade mest var min bil. Men sedan jag köpt mig en tvåhjuling kände jag mig väl till freds med tillvaron...

— Jag tycker bra om Sverige, men när man har man, barn och hem i USA, så kallar det mig tillbaka...

Mrs Gunnarsson verkade till att vara en hurtfrisk kvinna med goda sydhalländska takter i sig... Hon är säkerligen en god representant för de svenska farmarehustrurna och gör sitt nya hemland stor nytta...

M—by.

Boknytt

Bo Bergman: EPILOGER. Bonniers.

Bo Bergman hör utan tvekan till de författare, som ha förmågan att bringa sina läsare till eftertanke. Det är gott med en författare, som lär människor att tänka, förutsatt att det sker på ett behagligt sätt. I Bo Bergmans bok möter oss många människoöden, som fängsla. Löjtnant Lorichs är t. ex. officer i ett ockuperat land och hans reaktion inför sabotage och våldsdåd är levande och mästerligt tecknat. Han ägde icke tron på att universalmedlet heter krig och på att hela rätten låg på en sida.

Bo Bergman fångar människors skilda problem. Han gör det i en form, som röjer konstnären. Därför är hans bok icke blott behaglig att läsa utan giver sin behållning, en behållning, som är långt större än många uppreklamerade bestsellers och prisromaner. Intressant och givande, stilla och behaglig. Den kan rekommenderas varmt.

FARS DAG PÅ SÖNDAG

«Det handlar om Far...«

Inför årets Fars Dag ha vi bläddrat i några böcker och tidningsklipp, där kända skandinaver berättat var och en om sin far.

Vårt land har en enda kvinnlig Nobelpristagare. Det är den över hela världen berömda författarinnan Selma Lagerlöf. Hon har skrivit en bok, som heter "Ett barns memoarer". Där berättar hon många episoder om fadern, som var löjtnant och godsägare. Kanske är de ord mest gripande, där hon berättar om hur hon plötsligt upptäcker. att fadern blivit gammal. Så här lyder hennes egen skildring: "Och när jag öppnar dörrn och går in till pappa i matsalen, tycker jag, att jag aldrig förr har märkt hur gråhårig och gammal och hopsjunken han är. Och så besynnerligt hjälplös. Och jag önskar, att jag vore vuxen och klok och lärd och mäktig och rik, så att jag kunde hjälpa honom."

Det finns säkert ingen här i landet, som inte vet vem H. C. Andersen var, den världsberömde, danskfödde sagoberättaren. Men kanske inte alla vet, att han också skrivit en bok om sitt eget livs saga. Den boken heter "Mit Livs Eventyr" och i den berättar H. C, Andersen om sin far, som var en fattig skomakaremästare i staden Odense. Han skriver: "Min Fader, Hans Andersen, lod mig i alt have min Vilje; jeg havde hele hans kaerlig hed; for mig levede han, og derfor anvendte han hele sin Fritid, Søndagen til at lave Legetøj og illeder til mig: tidt om Aftenen laeste han höjt for os af Lafountaine, af Holberg og af Tusind og een Nat, kun da, naar han laeste, husker jeg at have seet ham smile; thi i sit Liv og som Haandverker felte han sig ikke lykkelig."

Denne älskade fader fick H. C. Andersen inte länge behålla. Han dog när sonen var 11 år.

Från H. C. Andersen är steget inte långt till Zacharias Topelius. Även han har skrivit sina "Självbiografiska anteckningar". I dem berättar han vackert om sin fader läkaren, som själv råkade ut för en svår sjukdom och blev lam. På ett ställe skriver han: "Ofta, när min faders klara, vackra och tänkande ögon, vilkas glans förhöjdes av hyns blekhet, vilade på någon av oss hans närmaste, undrade jag i min barnsliga okunnighet, om han hade någon anledning att vara miss nöjd med oss. Efteråt har jag förstått, att i denna blick låg en djup resignation i anledning av sjukdomen, blandad med kärlek."

En fars kärlek kan yttra sig på många sätt. Många gånger har den yttrat sig på det sättet, att fäder, som velat se sina barn ägna sig åt något bestämt yrke, funnit sig i barnens önskemål och hjälpt dem, även om barnen velat gå helt andra och i fädernas ögon äventyrligare vägar. Ett sådant exempel är den berömde, nu avlidne tonsättaren Wilhelm Peterson-Berger, vars far innerligt önskade att hans son skulle slå in på den lärda banan. När sonen valde musiken, trodde han att fadern skulle överge honom. Men han betygar själv i sin bok "Minnen": "Jag känner beundran och varm tacksamhet för det stillsamma, hänsynsfulla sätt, varpå min far offrade sina egna förhoppningar och åtog sig att främja förverkligandet av mina."

Exakt samma erfarenhet fick den blinde Nobelpristagaren Gustaf Dalén, vars agafyrar lyser över alla världens hav, göra. Fadern vil le att han skulle bli lantbrukare som han, men när sonen ändå valde uppfinnarens osäkra lott, stod fadern honom bi. Själv skriver Gustaf Dalén i ett bevarat brev: "Ja, det är verkligen ledsamt för pappas räkning, men han ville ej lägga hinder i vägen, då han förstår att jag ej trivs med min ställning."

J. P. Ahlén var den av hela landet kände man, som med tomma händer grundade den stora postorderfirman. Han var tillika en god far och sonen Gösta Ahlén gav honom följande eftermäle: "Men bland allt som har sagts för att karakterisera min Fars hjärtegoda personlighet, är det två uttryck, som min mor fällt om honom, som jag särskilt fäst mig vid. På hennes önskan nämnde kyrkoherden dem vid jordfästningen i Katarina kyrka. De äro: hedersman och solskensmänniska. Hedersman och solskensmänniska — de orden säga så mycket för dem som kände min far. Sådan var han såväl i hem met som arbetet. Jag känner en oerhörd personlig saknad att ej längre ha min fader att gå till i arbetet och genom hans eget alltid lika stora intresse och hans arbetsgläd je stimuleras fortsatt arbete."

Denna lilla artikel började med Selma Lagerlöf. Kanske det därför kan vara lämpligt, att avslutningsvis citera professorn vid Konstakademien, Sven Erixon, som illustrerat hennes bok "Nils Holgerssons underbara resa." Professor Erixon, populärt kallad X:et, skriver om sin far i den självbiografiska serien "Svenskar i täten:" "Om mitt hem och min barndom kan jag säga det i mitt tycke bästa, som kan sägas: Vi barn hade ingen känsla av varken överflöd eller brist, ja, det vill säga, vi trodde ju, som barn ska tro, att pappa inte bara var den starkaste i världen utan även att vi voro bland de rikaste i världen."

Dessa fäder ha haft tacksamma barn, som hyllat far i ord och gärning. Det är nu bara att hoppas att många ville följa deras exempel. Inget tillfälle kan vara lämpligare än Fars Dag.

Ysby

Ysby biodlareförening

har haft årsmöte i Ordenshuset, Skogaby, under ordf.-skap av S. L. Andersson, Ysby.

Av årsberättelsen framgick bl. a. att medlemsantalet ökats till 80. Inkomster och utgifter balanserade på 382:65.

I tur att avgå ur styrelsen var Åke Nilsson, Alstorp, och Adolf Holkert, Skogaby. Då den förstnämnde undanbad sig återval, invaldes Viktor Augustsson, Alstorp. Instruktionsmöte kommer att hållas hos Alfred Persson, Alstorp.

Då det visat sig att sulfatiasol är mycket välgörande vid botandet av bipest, beslöts att tillsyningsmannen för bisjukdomar skulle försöka anskaffa sulfatiasol och tillhandahålla det till självkostnadspris, så att varje bisamhälle som varit behäftat med nämnda sjukdom kan få några tabletteri sitt foder och därigenom bli fritt från denna sjukdom.

Styrelsen konstituerade sig sålunda: ordf. Viktor Augustsson, Alstorp, v. ordf. S. L. Andersson, Ysby, sekr. Einar Andersson, Skogaby, kassör Axel Hafström, Karsefors, korresp. ledamot Adolf Holkert, Skogaby Efter mötet blev det en pratstund vid kaffet. Filmen "Biskötsel" visades.

Predikoturer

Elestorp: Predikan hos Alfred Karlsson fredag kl. 7,30 em. av Carl Nore.

Fars Dags-tårtan
från
Fredrik Johanssons Bageri
Tel. 207 LAHOLM

Beställ till
FARS DAG
en god TÅRTA
och en god KRANS
från
Lilla Hembageriet.
Tel. 458 Laholm.
Beställningar emottagas tacksamt.
Hemsändning på begäran.

FAR BLIR GLAD
då presenten på FARS DAG är köpt hos
Lundins Dam- & Herrekipering
Tel. 51 LAHOLM Tel. 51.

Ett par HANDSKAR
är en lämplig FARS DAGS-present.
Finnes i stor sortering i
Jönssons Handskfabrik.
Tel. 223 LAHOLM Tel. 223

BESTÄLL
Tårtan till FARS DAG
hos
SJÖGRENS BAGERI
Tel. 279 LAHOLM Tel. 279

Allt på ett ställe
Lämpliga FARS-DAGSPRESENTER:
SKJORTA, SLIPS, PYJAMAS,
STRUMPOR eller MORGONSKOR m. m., m. m.
Gösta Johnsson.
Tel. 155 Värnen - Laholm. Tel. 155.

BESTÄLL
Farsdagstårtan hos Conditori Cecil
Tel. 575 LAHOLM Tel. 575

BLOMMAN till Far
köper Ni bäst och billigast hos
WALDEMAR JOSSE. Tel. 98.

TÅRTA till FAR
får Ni smakfull hos
Almlunds Conditori.
Tel. 328 — LAHOLM.

Många nyttiga och trevliga
Fars Dags-Presenter
finnas hos
Einar Johansson - Ysby.

En bra bok
är en god FARS DAGS-Present.
Lindgrens Bokhandel
Tel. 8 LAHOLM. Tel. 8

RADIOPROGRAMMEN

Lös Eder radiolicens!

TORSDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (sekr. Emil Westman).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.20 Samtliga stationer utom Stockholm: Veckans arbetsförmedlingsrapport.
8.15—8.45 Lokalt över Stockholm: Skolradiona korrespondenskurs i engelska.
10.30 Musik under arbetet med Glads kapell (Gävle), Trio napoletano, Calle Jærdes dragspelstrio samt grammofon.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Reginald Foort spelar biograforgel. (Grammofon).
12.30 Nyheter och väderlek.
12.50 Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Norsk lektion av universitetslektor Haakon Hofgaard-Halvorsen. Bjørnstjerne Bjørnson: Torbjørn. (Skolradio).
13.20 Radiotjänsts underhållningsorkester spelar under ledning av Olle Kjellberg.
14.30—15.00 Två unga människor, en novell ur "Den vackraste muskeln" av Henry Peter Matthis. Uppläsning av Willy Peters.
17.00 Väderleksrapport.
17.10 Lidandets problem. Föredrag av biskop Arvid Runestam.
17.30 Barnens brevlåda.
18.05 Grammofonmusik.
1. Marche de la caravane och Tambourin ur »Denys le tyran» (A. Grétry). Filadelfias kammarork. Dir.: Fabien Sevitzsky.
2. Ur »Fausts (C. Gounod). a) Tardi si fa... duett. Solister: Pia Tassinari och Piero Pauli. Dir.: Franco Ghione. b) Soldatkör. Kör från Dresdens statsopera med Sächsische Staatskapelle.
3. Rapsodi g-moll (J. Brahms). Wilhelm Backhaus, piano.
4. An einsamer Quelle (R. Strauss). Jascha Heifetz, violin.
5. Tusen och en natt, vals (Joh. Strauss). Miliza Korjus, sång. Dir.: Giuseppe Bamboschek.
6. Sylfiderna (Cussan). New Concert Orchestra. Dir.: J. O. Turner.
7. The gipsy (Reid). Dinah Shore, sång. Dir.: Sonny Burke.
8. Bekerloo non stop (K. Baker). Ted Heaths ork.
9. I get a kick out of you (C. Porter). Eddy Duchin, piano.
10. Våran skeppare (Turesson—Moberg). Gunnar Turesson, sång. Olle Johnnys ork.
11. Rumba hits (arr.: W. Ringstrand). Willard Ringstrands hammondensemble.
12. Jag ser i dina ögon, vals (Gullmar—Fritz Gustaf). Marguerite Viby, sång. Waldimirs ork.
13. Ma ritournelle (H. Bourtayre). Alexanders dragspelsork.
19.00 Nyheter och väderlek, dagens eko.
19.30 Bertil Boo sjunger till Kabaretsorkestern. Arrangör och dir.: William Lind.
19.50 Rysk dramatik: Ovädret. Drama av Aleksander Nikolajevitj Ostrovskij. Översättning: Nils Åke Nilsson. Radiobearbetning och regi: Olof Molander. Personer: Savel Prokofjevitj Dikoj, köpman — Gösta Gustafson; Boris Grigorevitj, hans brorson — Olof Widgren; Marfa Ignatjevna Kabanova, förmögen köpmansänka — Linnea Hillberg; Tichon Ivanitj Kabanov, hennes son — Willy Peters; Katarina, dennes hustru — Anna Lindahl; Varvara, Tichons syster — Nancy Dalunde; Kuligin, mekaniker — Carl Ström; Kudrjasj, kontorist hos Dikoj — Olof Bergström; Glasja, tjänsteflicka hos Kabanovs; En gammal dam, halvt förryckt. Handlingen utspelas om sommaren i den lilla staden Kalinov vid Volga. Inledande ord av docent Gunnar Ollén.
21.15 Vitya Vronsky och Victor Babin spelar musik för två pianon. (Grammofon).
21.45 Stad och land. Claes-Bertil Folin talar fritt ur hjärtat (Örebro).
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20—23.00 Bachs söner. Ett program av Radiotjänsts kammarorkester. Dir.: Sten Frykberg. Manuskript: Per Lindfors.

Föreläsningsföreningen har haft konstituerande sammanträde, varvid till ordf., kassör och föreståndare återutsågs skriftställare Axel Ejwertz, till v. ordförande bokhandelsmedhjälpare Alf Göransson, till sekreterare lantbrukare Arvid Edvardhsson, Köpinge, och till v. kassör folkskollärare Sven Wellsjö.

FREDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (sekr. Emil Westman).
8.00 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Folklåtar spelade av Johnny Schönning och Nils Alderling.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.50 Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Musikstund med kommentarer av Julius Rabe.
13.30 Kabaretorkestern spelar under ledning av William Lind.
14.15 Hos husmödrar och jordbrukare i Schweiz. Konsulent Rut Wallenstein berättar (Linköping).
14.35 Mills Brothers sjunger. (Grammofon).
14.45 Svenska landskapssagor: Har du tittat i min ask? Nils Hultgren läser en saga från Roslagen.
15.00—15.30 Radioföljetongen: "Familjen på Gilje" av Jonas Lie. Nyår. Uppläsning av Olof Winnerstrand.
17.00 Väderleksrapport.
17.10 August Söderman: Andliga sånger för blandad kör och orgel.
17.30 Törnrosflickan och andra prosastycken ur "Mull och moln" av Elmer Diktonius. Uppläsning av May Pihlgren
17.50 Grammofonmusik.
1. The bells of Ouseley (J. Ord Hume). St. Hilda's band. Dir.: George Hespe.
2. Dir bor mitt hjärta, vals (Jolinder—Fryman—Fritz Gustaf). Nils Jolinder, sång. Einar Groths ork.
3. Farmors gamla visor, foxtrot (Malm—Fritz Gustaf). Margreth Måård, sång. Einar Groths ork.
4. Condeña, tango (De Dorbon). Stanley Blacks ork.
5. Perdidia, foxtrot (Leeds—Dominguez). Glenn Millers ork. med sång.
6. Yesterdays (Kern—Harbach). Art Tatum, piano.
7. Good, good, good (Roberts—Fisher). Bing Crosby och The Andrew Sisters, sång. Dir.: Vic Schoen.
8. Without a song (Youmans—Rose—Eliscu). Nelson Eddy, sång. Dir.: Robert Armbruster.
9. Uvertyr till »Sköna Helena» (J. Offenbach). Bostons promenadork. Dir.: Arthur Fiedler.
10. La foi de son flambeau divin, duett ur »Mireille» (C. Gounod). Solister: Géraldine Feraldy och E. Rambaud.
11. Rapsodi (M. Grandjany). Marcel Grandjany, harpa.
12. Toreadorarian ur »Carmen» (G. Bizet). Leonard Warren. Dir.: William Tarrasch.
13. Final ur Konsert B-dur för violoncell och ork. (L. Boccherini). Solist: Pablo Casals. Londons symfoniork. Dir.: Landon Ronald.
18.50 Veckans löpsedel.
19.00 Nyheter och väderlek, dagens eko.
19.30 En titt på "Vi som vill opp".
19.45 Djupt i havet... Folkvisor och danser med Gunnar Hahns spelmanskvartett, Margareta Danielson och Åke Stenwall, sång. Arrangör och dirigent: Gunnar Hahn.
20.15 Vem vet vad? En frågetävlan mellan hantverkare i Härnösand och Sundsvall under ledning av Gösta Knutsson (Sundsvall).
21.00 Två hjärtan i valstakt. Ett Jules Sylvain-potpurri. Medv.: Radiotjänsts underhållningsorkester. Arr. och dir.: Sune Waldimir.
21.30 De uthälliga, Litteraturkrönika av fil. dr Margit Abenius (Uppsala).
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20 Här är London!
22.30—24.00 Midnattskonsert på grammofon.

LÖRDAG

Riksprogrammet:

Morgongymnastik.
7.10 Ledare: Gösta Karås.
7.25 Ledare: Maja Carlquist.
7.45 Morgonandakt (sekr. Emil Westman).
8.00 Nyheter och väderlek.
8.10—8.30 Frukostklubben. Underhållning vid morgonkaffet. Medverkande: Sigge Fürst, Andrew Walters trio m. fl.
12.00 Klockspelet från Stadshustornet; dagens dikt. Därefter: Visor sjungna av Margareta Nyström. Vid flygeln: Karin Pfeiff (Halmstad).
12.30 Nyheter och väderlek.
12.50 Valutor och fondbörs.
12.55 Tidssignal.
13.00 Sång av Fyttekören. Dir.: Erik Ekbladh (Kristianstad).
13.20 Till sjöss; Katastrofen. Ur "Smaragden" av Josef Kjellgren. Uppläsning av Axel Ebbel.
13.50 Kringkastingorkestret. Dirigent: Olvind Bergh (Oslo).
14.50 Mina minnen av Ellen Key. Anna Levertin berättar.
15.10 Guido Vecchi spelar violoncellkompositioner (Göteborg). Vid flygeln: Hilding Domeliöf.
15.35 Lägerbål. Ett sommarminne från flickscoutlägret på Björkö.
16.00 Sam Jakobsson spelar saxofon och Ragnar Dahl spelar piano.
16.15 Estrella de Soria, opera av Franz Berwald. Akt II från Kungl. Teatern. Dir.: Herbert Sandberg. (Banduppträdning). Personer: Konungen av Castillen — Sven Erik Jacobsson; Salvaterra, castiliansk fältherre — Ebbe Cornelie; Sambrano, en riddare, hans vän — Arne Ohlson; Estrella, grevinna av Soria — Inga Sundström; Zulma, en morisk furstedotter — Henriette Guermant; Muza, morisk prins — Sven Nilsson; Diego, Estrellas tjänare — Carl-Axel Hallgren.
17.00 Väderleksrapport.
17.10 Franska berättare: Ur "Drottning Gåsfot" av Anatole France. Uppläsning av Åke Claesson.
17.40 Niels-Viggo Bentzon, Köpenhamn, spelar sin Partita op. 38 för piano.
18.00 Helgmålsringning.
18.10 Grammofonmusik.
1. Palmerna (J. B. Fauré), Thomas L. Thomas, sång. Kör och ork. Dir.: Gustave Haenschen.
2. Preludium och allegro (Pugnani—Kreisler). Yehudi Menuhin, violin.
3. Ungersk rapsodi nr 11 (F. Liszt). Alexander Borowsky, piano.
4. Mattinata (R. Leoncavallo). Jussi Björling, sång. Dir.: Nils Grevillius.
5. Wanar Mad'in, vals (C. M. Ziehrer). William Linds ork.
6. Laugh at life (Stranks—May). Anne Ziegler och Webster Booth, sång. Dir.: Eric Robinson.
7. Ur »Wild rose» (J. Kern). New Mayfair orchestra. Dir.: Debroy Somers.
8. Pin marin (Milton—Russel—Adlam). Four King Sisters, sång. Buddy Coles ork.
9. That's a plenty (L. Pollack). Joe Bivianos dragspelsensemble.
10. Flickor äro sköna de (Goon—Morris). Henry Lindblom, sång. Einar Groths ork.
11. Det sjunger i rymden en visa (Jacobsson—Eybrant). Sonia Estelle, sång. Curt Åkerlinds ensemble.
12. Kronobergs regementes marsch (C. Latann). Militärork. Dir.: Carl Wottschock.
19.00 Nyheter och väderlek, dagens eko.
19.30 Om svensk humor kåserar fil. dr Gardar Sahlberg. (Överföres till Danmark, Finland och Norge).
19.50 Sammal dansmusik på grammofon
20.20 Flicka med melodi. Lätt underhållning av Fritz-Gustaf under medverkan av Anna-Greta Krigström, Gösta Jonsson och Åke Jensen. Vid flygeln: Herbert Wahlberg.
20.45 Sergej Rachmaninov: Konsert nr 2 c-moll för piano och orkester op. 18. Ilmari Hannikainen, Helsingfors, och Stockholms radioorkester. Dirigent: Sten Frykberg.
21.20 På återvunnen jord. Blad ur en holländsk resedagbok (Köpenhamn).
22.00 Nyheter och väderlek.
22.20—23.00 Modern dansmusik av Thore Ehrlings orkester.

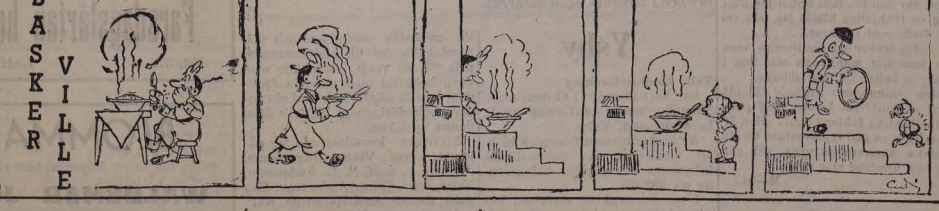

Tre skuggors historia.

Av SIGNE ENGSTRÖM.

IBLAND STAR DE DÖDA UPP och lever för ens minne — även de, som man i tiden hade mycket litet att göra med och helst undvek. Jag var bara en ung flicka, när patron Burell flyttade till Stockholm och dog, och vad hans elaka pojkar beträffar så var jag lika rädd för dem som alla andra barn i byn. Inte för att de någonsin gjorde mig något, men säker var man aldrig. De hade sin historia, de som andra, men nu har de varit döda i många år, och så kröp de plötsligt fram ur en gammal chiffonjé.

Det började med att jag tittade in till min kusin i stan, som ligger ett par mil härifrån och dit man inte far i onödan. Så vi träffas inte oftare än att det är trevligt varje gång. Hon hade just inventerat faster Emelies gamla chiffonjé, som nu skall putsas upp och bli huvudpjäsen hos ett ungt och nygift par i släkten. När man som nu sätter bo i ett nötskal, är en slik sak oskattbar, antikvärdet oräknat. Tre djupa och breda lådor för linne, en massa smålådor för silver, papper och smycken och en nedfällbar klaff, den där kan tjänstgöra som skrivbord, smörgåsbord eller barbricka, allt efter behov. Att inte tala om alla släktporträtt, som ryms ovanpå den.

— Titta, ska du se, sade Eva. Den härropade mamma in på auktionen efter gubben Burell.

Det var en gammaldags lorgnett med skaft av purt guld.

— Vill du inbilla mig, sade jag misstroget, att gubben Burell nånsin i sitt liv ens vetat, vad den där skulle vara till?

— Ingalunda. Men jag har putsat fram ett monogram där, och du kan nog se vad det betyder.

M. v. W. stod där under en friherrlig krona. — Majorskan på Långvik!

*

Ja, då visste jag besked. Innan löjtnanten sköt sig — för spelskulder — hade hans svaga mor i åratal skaffat honom pengar på alla tänkbara sätt; hon var alldeles utfattig, när hon gick hädan, den sista i släkten. Gubben Burell var en omistlig tillgång för sådana som hon — så länge de hade säkerheter att bjuda honom. Men hans räntor vågade folk bara viska om, och värdet av de panter han fick bestämde han själv. Det påstods att han hade ett stort skåp fyllt av guld- och silversaker, och att varje pjäs där hade sin egen, hjärtslitande historia.

Och jag, liksom Eva, minns mycket väl, när det lopp en hemsk viskning genom socknen: att gubben funnit skåpet tomt en gång när en av pojkarna varit hemma för att tvinga till sig pengar. Och att folk ruskade på huvudet och spådde, att detta var nog bara början.

Se, på landet tror vi ännu på vedergällningens orubbliga lagar. Orätt fänget gods går aldrig till tredje led, det har erfarenheten visat oss i många fullbordade livsöden. Därför förgäves söker vi ta det med jämnmod, att en och annan gör sig bred med orättfärdighetens mammon.

Gubben Burells tillvaro hade börjat i en fiskarstuga, och därifrån gick vägen över några hundår som lilldräng hos en snål bonde till dräng och biträde hos handelsmannen i kyrkbyn. Där passade han som fisken i vattnet, gick dessutom i en fin skola och lärde sig många tjuvknep. När husbonden dödsmärktes av kräftan satte Burell upp en egen affär och tog kunderna med sig dit. Den, som för en rund summa övertog den gamla affären, gjorde efter ett par år en glindrande konkurs. Men efter några år överlät Burell sin affär för en vacker penning och flyttade fram till bruket, där de just byggde en såg och anlade en trädgård. Han sålde öl och vin — och i hemlighet brännvin — lånade ut pengar och köpte gårdar. I hans diverse handel var kunderna bundna till händer och fötter av skulder; men själv blev han allt förmögnare. Han byggde sig en herrgård och målade den vit, vilket var höjden av högfärd, han byggde kaj och magasin och hade egna skutor, som gick i fraktfart längs kusten. Det sades, att alla var rädda för honom, utom hushållerskan, och hon var, ehuru jämnårig med honom, syster till hans mor. Hon var den enda, som vågade säga honom ett sanningens ord, och det var när hon på gamla dar gifte sig och flyttade sin kos, som det på allvar gick sönder inom hans familj.

*

Det är möjligt att han verkligen älskat sin hustru, ty den yngre pojken sades vara henne lik och han var faderns favorit. Egentligen var han en lymmel alltifrån begynnelsen, och hans rackarstreck var otaliga. Många av dem fick den äldste stryk för, vilket inte hindrade, att han förtjänade alltihop och mer till, ty han var också en lymmel. Kanske var stryk inte rätta medicinen, men det visste man inte då.

Så länge mostern var kvar i huset hankade det och gick mellan skolan i stan och informatorn om somrarna. Egentligen ville både Albert och Emil till sjöss, och det var kanske inte så underligt, eftersom släkten varit fiskare i generationer. Gubben Burell dundrade nej: hade han nu skaffat sig så de kunde få, så skulle de bli läskarlar och tacka till! Han hade minsann inte fått gå i någon skola, fast han gärna velat.

Mostern sade: Det ena först och det andra sen, för patron Burells pojkar ska väl inte gå för om masten hela sitt liv heller!

Men hennes kloka råd, att låta dem försöka en sommar, ville Burell inte höra på, och när hon väl var sin kos, var det ingen, som hade hand med dem längre. De växte ifrån den faderliga karbasen — det vill säga, att gubben drog det kortaste strået i den sista bataljen — de slarvade i skolan, stannade flera år i varje klass och undgick med knapp nöd att bli relegerade. Ingen av dem lyckades ta den vita mössan. Den yngste försvann utrikes — det sades på ett kontor i Hamburg. Den äldre, Emil, tvangs att ställa sig bakom faderns disk, ty den affären var alltför fin för att man skulle låta den gå ur släkten. Det gick en månad, så försvann han med en vacker kassa. Därnäst fick socknen höra, att han satt på ett kontor i Stockholm och gjorde av med stora pengar.

*

Långt innan han fyllt sextio år sålde gubben Burell affär och gård och flyttade till Stockholm, där han lade sina pengar i fina fastigheter. Ett par år senare förmälde tidningarna, att han var död. Skvallret, som här löpte byxvägen genom skepparna på Burells skutor, talade om att han dött av hjärtslag efter ett våldsamt uppträde med Albert, som ville tilltvinga sig en stor summa pengar.

Hur som helst, så ärvde de två ett par hundratusen kronor var, säkert placerade. De hade aldrig behövt göra ett handtag och hade ändå kunnat lyfta många tusen om året bara i räntor.

Tolv år senare kom det i tidningarna en förfrågan om möjliga arvingar till Emil, som dött ogift och ensam på ett sjukhus. Sedan alla omkostnader betalts, uppvisade dödsboet en behållning av niohundra kronor, vilka delades mellan två farbröder och ett halvt dussin kusiner till den döde.

Ett par år förut hade en kort notis i huvudstadstidningarna förmält att eldaren Albert Burell drunknat en natt i Liverpools hamn. Denna notis återfanns bland Emils efterlämnade papper, utan kommentarer. Men genom en svensk styrman fick man i hemsocknen veta, att allt vad Albert ägde när han dog var ett trasigt blåställ, en halv ask cigarretter och en svensk tioöring.

— Du, sade Eva, när vi en stund ventilerat Burellska ödena — jag säljer den här för guldvärdet och skickar pengarna till Europahjälpen. Jag tycker den ska spöka här, annars.

— Gör det, du, sade jag. Ho vet, det är kanske lika gott som en mässa.

— Om jag inte visste, att du är en arg protestant — började Eva, men så gick det ett ljus upp för henne.

— Kanske du har rätt, sade hon.

(Eftertryck förbjudes).

Boknytt

Frithiof Dahlby: SPÅRTECKEN. Diakonistyrelsens Bokförlag. Pris kr. 3.—.

Spåring är en trevlig sysselsättning som unga människor tycker om. Den skärper iakttagelseförmågan och sätter alla sinnen på helspänn.

Pastor Dahlbys "Spårtecken", som innehåller betraktelser för scoutledare och scouter, vill ge vägledning och hjälp åt de unga att hitta rätt i andligt avseende. Boken är en värdefull hjälp för scout- och andra ungdomsledare för gruppens eller föreningens andaktsstunder. Även för de föräldrar vilka samla sina barn till andakt är boken en värdefull gåva. Den har något att ge de unga och den ger det på ett sådant sätt att de förstå dess fingervisning.

—r.

KARIN KLINT

FOLKLIVSSKILDRING AV CARL GRANESKOG

(24)

Erik Andersson hade varit med om att diskutera landsbygdens problem i en studiecirkel, som han tillhörde och som arbetade under vintermånaderna. Byns småskollärarinna hade varit med. Lärarfolket var inte nöjda, var ju en allmän uppfattning bland bönderna. Men det var fröken Mårtensson, småskollärarinnan, hon hade sagt att hon inte ville byta med bondhustrurna, som gingo i arbetet från arla till särla. Visst var det tröttsamt att undervisa barn, men man hade ju sin lön och man var sin egen. Inte skulle hon gifta sig, nej det skulle hon inte...

Så lät det överallt och det fanns sålunda små utsikter till att landsbygden skulle kunna fortsätta att leva. Ingen ville bo där, ingen ville gifta sig med en bonde. Ingen, som hade sitt vett. Snart fanns det bara idioter kvar härute på vischan...

Erik Andersson hade annonserat efter en flicka till hjälp i huset, ty hans mor började bli gammal. Han hade inte fått ett enda svar. En god vän som var stationskarl nere i samhället hade fått sjutton svar...

Det var väl inte säkert att han skulle ha någon valuta för sin nya annons. Om han skrivit "ung tjänsteman" skulle han fått massor av reflektanter.

"Ung lantbrukare söker..."

Erik läste sitt manus en gång till innan han lade det i kuvertet. Så slöt han ögonen och drömde sig bort till en het julidag för ett par år sedan. Han såg liksom i en drömKarins unga vita kropp och kände återigen hennes hjärtas skälvande slag därborta på sjöstranden. Han hade räddat den unga flickans liv, han hade rätt till det... Men hon ville inte gifta sig med honom och han skulle inte tvinga henne. Man skulle inte vara envis vid en kvinna.

Erik öppnade ögonen igen och nu drömde han inte längre. Hans blickar stannade vid orden "någon förmögenhet önskvärd". Ja, det var just vad han behövde. Skulle han köpa gården på skuld fick han tio tusen kronor minst att förränta. Inte var det så lätt att få en flicka att gifta sig med och ändå värre var det väl att få en som ägde en förmögenhet...

Den unge mannen skrattade för sig själv när han klistrade igen kuvertet. Det här var som att spela på lotteri. Men kanske man vann högsta vinsten...

SEXTONDE KAPITLET.

"Generalkonsulinnan".

Det höll på att kvällas i storstaden. Det började bli biodags och en ringlande ström av människor sökte sig hän till nöjesplatserna. Det fanns så mycket att välja på, gick man på bio hann man besöka ett par lokaler varje kväll, men skulle man på teatern fick man väl nöja sig med att besöka en plats. Ville det sig väl hann man ändå till restaurangen efteråt. Annars fanns det väl nattlokaler...

Tjugotalets Stockholm hade alltid något att bjuda på, var och en kunde få sin smak tillfredsställd. Revyer, teaterföreställningar, bio, dansaftnar, nattklubbar, det fanns en brokig karta av möjligheter för den som ville ha förströelser.

Efterkrigsåren hade sannerligen inte gjort människorna mogna för det allvarliga i livet. Kriget hade i stället åstadkommit motsatsen. Redan under de år då mänskligheten lidit under dess gisselslag hade man hängivit sig åt njutningar och laster, åt nöjen och uteliv. Och sen hade det fortsatt.

Den mest kräsne gourmand på nöjeslivets gebit kunde få sin speciella "smak" tillfredsställd i storstaden — om han hade pengar. Men det behövdes det sistnämnda. För guldet öppnade sig alla portar. Den som ägde pengar kunde njuta av vin, kvinnor och sång...

På kvällarna var storstaden lik en bikupa i sol. Det surrade både inne i kupan och på flustret utanför, det var liv och rörelse överallt. Men medan bina arbetade i solen njöto människorna av vilan i det artificiella ljuset.

Nu brunna ljusreklamerna på husfasader och i torn. Det lyste mest i nöjesplatsen och därinne rörde sig de flesta människorna.

Nu var det en kväll som så många andra gånger och den var lik sig även i det avseendet att de unga kvinnorna voro ute på gatorna och exponerade sina pälsar och sina välformade ben. De unga flickorna blevo liksom vackrare i ljuset. Det var svårare att avgöra deras ålder när man såg dem i det konstgjorda ljusflödet än om man såg dem om dagen. Mot natten var det ju också kvinnornas tid...

Gertrud Andersson var som de andra, hon var blott mycket, mycket vackrare. En sådan som hon fanns det bara en på tusen. När hon gick på Birgerjarlsgatan vände sig männen om och tittade. Hon var lång och ståtlig, vällkädd, nyfriserad. Hennes läppar brunno röda och under ögonfransarnas svarta bågar glittrade ögonen på ett mystiskt och underbart sätt. Gertrud hade "det", ingen kunde bestrida den saken.

Nu gick hon sakta framåt på trottoaren. Hon vände sig inte om en enda gång, det behövde hon inte, ty hon ämnade inte fånga vem som helst. Hon lade inga garn för gatans publik, hon behövde inte detta, hon klarade sig ändå...

Gertrud var medveten om sin makt, många män hade ju böjt sig för henne, grevar, baroner, direktörer... Hon var rätt nöjd med tillvaron, som föreföll henne att vara sorglös och ibland inte utan en viss spänning, bara en enda sak retade henne — att hon hette fröken Andersson... Det hjälpte inte hur grann hon var, tyckte hon, namnet avslöjade varifrån hon kom och det gjorde sig inte alls i storstaden att man härstammade från landsbygden, det var bara när roskindade smålandsflickor kommo direkt från vischan upp till fruarna i stan, som det var bra att ha en härstamning..

Men hade man "rosorna" och spelade man oskyldig kunde man lyckas många år efteråt också...

(Forts.)

Ett gott sätt, att bibehålla din mans kärlek, är att varna honom i tid att du målat köksstolarna.